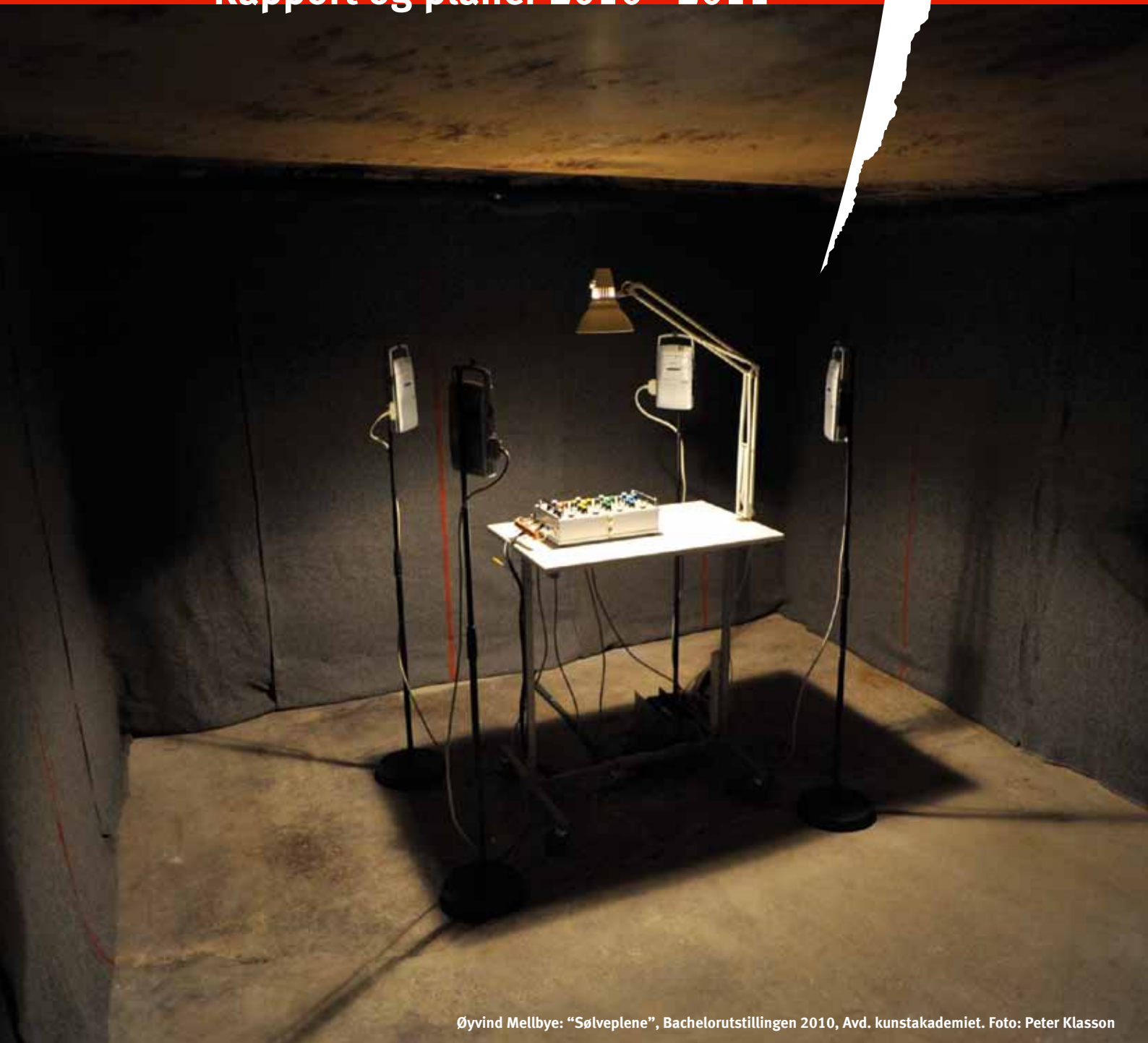




Kunsthøgskolen i Bergen  
Bergen National Academy of the Arts

## Rapport og planer 2010 - 2011



**INNHold:**

<b>1. Innledning</b> .....	<b>3</b>
1.1. Om KHiB .....	3
1.2. Styrets vurdering av eget arbeid .....	4
1.2.1. Styrets sammensetning / styret som kollegialt organ / styrets arbeidsform. ....	4
1.2.2. Styrets arbeid med strategisk planlegging.....	5
1.2.3. Mål- og resultatstyring, risikovurderinger .....	7
1.3. Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK).....	8
1.4. Samlokaliseringen .....	9
1.5. Investeringsbehov og infrastruktur.....	9
<b>2. Resultatrapportering 2010</b> .....	<b>10</b>
2.1. Sektormål 1: Utdanning.....	10
2.1.1. Virksomhetsmål 1.1: Studietilbudet.....	10
2.1.2. Virksomhetsmål 1.2: Kvalitet i utdanningen .....	12
2.1.3. Virksomhetsmål 1.3: Internasjonalt utdannings samarbeid .....	14
2.2. Sektormål 2: Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning .....	18
2.2.1. Virksomhetsmål 2.1: Forskerutdanning .....	18
2.2.2. Virksomhetsmål 2.5: Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.....	20
2.3. Sektormål 3: Formidling og samfunn .....	25
2.3.1. Virksomhetsmål 3.1: Formidling .....	25
2.3.2. Virksomhetsmål 3.2: Samfunns- og næringsliv.....	27
2.4. Sektormål 4: Forvaltning av ressurser.....	29
2.4.1. Virksomhetsmål 4.1: Rekruttering og kompetanseutvikling .....	29
2.4.2. Virksomhetsmål 4.2: Arbeidsmiljø og likestilling.....	31
2.4.3. Virksomhetsmål 4.3: Økonomi- og ressursforvaltning .....	33
2.4.4. Virksomhetsmål 4.4: SAK.....	38
2.5. Øvrig rapportering .....	38
2.5.1. Studentkapasitet .....	38
2.5.2. Administrative områder.....	39
2.6. Kap 281: Program for kunstnerisk utviklingsarbeid.....	40
2.7. Økonomirapportering.....	42



<b>3. Planer for 2011.....</b>	<b>44</b>
3.1. Plan for virksomheten i 2011 .....	44
Sektormål 1: Utdanning.....	44
3.1.1. Virksomhetsmål 1.1.....	44
3.1.2. Virksomhetsmål 1.2 .....	46
3.1.3. Virksomhetsmål 1.3 .....	47
Sektormål 2: Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.....	49
3.1.4. Virksomhetsmål 2.1 .....	49
3.1.5. Virksomhetsmål 2.5 .....	50
Sektormål 3: Formidling og samfunn .....	52
3.1.6. Virksomhetsmål 3.1 .....	52
3.1.7. Virksomhetsmål 3.2 .....	53
Sektormål 4: Forvaltning av ressurser .....	54
3.1.8. Virksomhetsmål 4.1 .....	54
3.1.9. Virksomhetsmål 4.2 .....	56
3.1.10. Virksomhetsmål 4.3 .....	57
3.1.11. Virksomhetsmål 4.4 .....	58
3.2. Plan for tildelt bevilgning for 2011 .....	59

# 1. Innledning

## 1.1. Om KHiB

Kunsthøgskolen i Bergen (KHiB) ble opprettet 1. august 1996. KHiB tilbyr bachelorgrader og mastergrader innen design og visuell kunst, og har stipendiater på doktorgradsnivå i det nasjonale Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. KHiB har følgende avdelingsstruktur:

- Avd. for design
- Avd. kunstakademiet
- Avd. for spesialisert kunst

Avdelingsstrukturen ved KHiB ble etablert i 1998. Det pågår nå en prosess for å revidere faglig organisasjonsstruktur i forhold til nye faglige utfordringer.

Alle administrative funksjoner er samlet på fellesnivået.

Utforming av ny strategiplan 2011–2015 har hatt bred deltakelse fra ansatte og studenter, og skal endelig sluttføres i styret våren 2011. Strategiplan for perioden 2004–2008 har inntil videre vært forlenget og har så langt hatt robuste føringer for felles- og avdelingsnivå, men det er nødvendig at ny plan nå ferdigstilles.

KHiB er en av de tre selvstendige institusjonene i Norge som tilbyr skapende og utøvende kunstutdanning på høyere nivå. Vi må ha den beste kvaliteten på våre fagområder, og arbeider aktivt med å rekruttere fagpersoner med høyeste kompetanse. For å sikre fornyelse og relevans benytter KHiB i stor utstrekning åremålstilsetninger for faglige stillinger, i samsvar med Universitets- og høyskoleloven.

Internasjonalt samarbeid er selvsagt innen våre fagfelt. En betydelig del av fagstaben ved KHiB er ikke norsk, noe som gir et dynamisk miljø med stor bredde og tilgang til internasjonale nettverk. Masterstudiene annonseres aktivt internasjonalt. Også i stipendiatgruppen er det rekruttert flere ikke-norske de siste årene.

Gjennom år er fokus på kunstnerisk utviklingsarbeid (KU)<sup>1</sup> og forskning ved KHiB styrket gjennom prosjekter og dialog i fagstab. I løpet av 2011 vil også infrastruktur og organisasjon på dette området bli forsterket.

Undervisningsstrukturen ved KHiB bygger på studieplaner fra Kvalitetsreformen 2002–2004, med mulighet for studenter til å legge opp individuelle studieløp på tvers av avdelingene. KHiB er godt i gang med nyskriving av studieplaner med beskrivelser av læringsmål og læringsutbytte, tilpasset det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket. Her vil det også bli tydeliggjort hvordan undervisningen er basert på kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning. Ambisjonen er at nye planer kan behandles av styret høsten 2011 slik at de kan være gjeldende fra 2012, med de nødvendige overgangsordninger. I denne sammenheng vil også kunsthøgskolens kvalitetsutviklingsprogram (KUP) bli revidert.

Kunsthøgskolen har operatøransvaret for det nasjonale Program for kunstnerisk utviklingsarbeid som nå omfatter Stipendiatprogrammet og Prosjektprogrammet.

---

<sup>1</sup> Kunstnerisk utviklingsarbeid omtales heretter med forkortelsen KU der dette er hensiktsmessig. Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning omtales tilsvarende som KU og F, eller KU/F.

KHiB har en særdeles utfordrende og ressurskrevende lokalisering ved at vår virksomhet foregår i 6 ulike bygg. Avd. for design har tilholdssted på studiestedet i Strømgaten (2 bygg) og Avd. kunstakademiet er i to bygg i C. Sundts gate. Avd. for spesialisert kunst holder dels til i Strømgaten og dels på studiested i Vaskerelven. Hovedadministrasjonen er lokalisert i Strømgaten. Situasjonen er svært uhensiktsmessig og fortgang i byggesaken er påkrevet. (Se kap. 1.4.)

Året 2010 var preget av valg av nytt rektorat og ansettelse av ny adm. direktør, og stor optimisme har fulgt den nye ledelsen. Uventet oppsigelse fra nyansatt direktør i desember kom som en stor skuffelse, men styret satte straks i gang tiltak for ny rekrutteringsprosess og midlertidig konstituering i funksjonen.

## 1.2. Styrets vurdering av eget arbeid

### 1.2.1. Styrets sammensetning / styret som kollegialt organ /styrets arbeidsform

Styret er totalt sett godt fornøyd med resultatoppnåelsen for 2010. Styret opplever at samarbeidet med administrasjonen er godt og profesjonelt, og at det tilrettelegges godt for styrets utøvelse av sine oppgaver og forpliktelser. Styret oppfatter at styret som kollegialt organ har fungert godt. I 2010 ble det skapt nytt engasjement og en god prosess i arbeidet med ny strategiplan.

I 2009 vedtok styret nytt valgreglement, og dette er nå i samsvar med normalordningen i Universitets- og høyskoleloven. Konsekvensen ble at:

- antallet valgte representanter fra fagstab har økt fra to til tre
- prorektor ikke lenger er fast medlem av styret, men rektors stedfortreder
- ett medlem valgt av teknisk/administrativt ansatte
- to medlemmer valgt av studentene
- fire eksterne medlemmer blir oppnevnt av departementet
- rektor er styrets leder

I 2010 ble det foretatt valg av ny rektor samt nye interne styrerepresentanter fra faglig og teknisk/administrativ side - for en periode på 5 år i stedet for 4, dette for å komme i takt med resten av sektoren i 2015.

Studentrepresentantene velges for 1 år og trådte inn i sine verv fra 09.11.10. Det har vært krevende å få til valg av studentrepresentanter på et tidspunkt som innebærer at disse kan delta på høstens første styremøte. Dette har blant annet sammenheng med at studiestart kommer tett opp mot høstens første styremøte, og det er krevende å få organisert og gjennomført valg av studentrepresentanter før første styremøte. Styret har iverksatt diskusjoner for å sikre en bedre gjennomføring i fremtiden.

Perioden for de eksterne styremedlemmene utløper 31.07.11, og styret har i den forbindelse fremsatt forslag til eksterne styremedlemmer for neste periode. I nominasjonsprosessen legger styret vekt på å få sammensatt et styre med bred kompetanse som gir styret et godt grunnlag for å styre og utvikle institusjonen videre. Kunnskapsdepartementet vil i løpet av våren foreta oppnevning av nye eksterne styremedlemmer.

Studentrepresentanter skifter hvert år og erfaringsoverføringen fra avgående representanter til de nye er gjennomgående liten. Denne utfordringen må studentdemokratiet i første rekke selv ta tak i, samtidig som institusjonen bør vurdere å sikre en mer systematisk opplæring i styrearbeid for studenter.

På bakgrunn av at vi fra høsten 2010 fikk nye interne ansatte representanter i styret, ble det gjennomført seminar om "Innføring i styrearbeid" i forbindelse med første styremøte. Som følge av at studentrepresentantene tiltrådte styret først 09.11.10 fikk de den samme innføringen senere på året. Når nye eksterne representanter kommer inn høsten 2011 vil det bli iverksatt tiltak for å samle hele styret om oppgaven.

Styret vedtok i 2010 ny instruks for styret. Instruksen har til formål å beskrive styrets arbeidsform, rolle og ansvar i tillegg til å sikre at styrebehandlingen skjer i samsvar med lov om universiteter og høyskoler. Styret er opptatt av at det i størst mulig grad er åpenhet om styrets arbeid, og den nye instruksen innebærer at styremøtene som hovedregel er åpne. Dagsorden, styredokumenter og møtebok blir i tillegg lagt ut på KHiBs egen web.

I 2010 har det vært ett tematisk styreseminar med dekaner og administrative mellomledere. I tiden fremover bør det vurderes å utvide dette i alle fall til to slike samlinger, hvorav en bør være en studietur for å besøke europeiske kollegiale institusjoner. Slike felles studieturer fører blant annet til at det opparbeides internasjonale referanserammer og nettverk som blir viktig i det fremtidige styrearbeidet.

Ny adm. direktør ble ansatt våren 2010, men valgte å si opp i desember. Styret må dermed prioritere rekruttering til denne stillingen også våren 2011.

### **1.2.2. Styrets arbeid med strategisk planlegging**

I 2010 hadde styret 7 møter. Ett av møtene var en utvidet styresamling med mellomlederne hvor ny strategiplan var tema.

Styrets hovedsaker i 2010 grupperes slik:

- Ledelse
  - Nytt valgreglement, gjennomføring av valg av rektorat
  - Ansettelse av høgskoledirektør
  - Tilsetting av ny dekan på Avd. kunstakademiet
  - Behandlet og vedtatt ny styreinstruks
  - Etatstyringsmøte
- Oppfølging av Riksrevisjonens merknader
  - Oppfølging av tiltaksplanen
  - Ferdigstilte tilbakemeldingene til Riksrevisjonen
  - Møte med Riksrevisjonen om revisjonen og deres arbeid generelt.
- Arbeid med ny strategiplan
  - Styreseminar 25.04.10. Tema på de øvrige styremøtene

- Byggesak
  - Oppfølging av optimaliseringsfasen, avsluttet juni 2010
  - Kontinuerlig tema på styremøtene
- Økonomi
  - Budsjettplassering
  - Avdelingenes virksomhetsplaner
  - Etablert en ny stilling for å sikre økonomifunksjonen.
  - Oppfølging av månedsregnskap og årsregnskap
- Nye studieplaner- tilpassing til kvalifikasjonsrammeverk
  - Etablering av prosjektstilling for koordinering, prosjektoppfølgning, kvalitetssikring.
- Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning
  - Utlyst ny stilling for ledelse og koordinering av arbeidet med KU og F
  - Status og planer fast punkt på hvert styremøte
- SAK
  - Redusere sårbarhet ved administrativt samarbeid
  - Samarbeidsavtale med Norges Handelshøyskole
  - Utredning av mulighet for etablering av samarbeidsavtale med Griegakademiet
  - Samarbeidsavtale med Bergen arkitektskole
- Operatøransvaret for Program for kunstnerisk utviklingsarbeid
  - Diskutert styrets rolle og ansvar – oversendt KD for avklaring
- Personalsaker
  - Kunsthøgskolens styre er tilsettingsorgan for alle faglige stillinger.
  - I 2010 var det ekstraordinært mange tilsetninger. KHiB hadde 21 tilsetninger, hvorav 19 tilsetninger ble foretatt av styret.
- Studiesaker
  - Oppfølging av studiekvalitet

I ny styreinstruks har styret gjort noen endringer i faste saker som skal behandles på møtene. Styret ønsker større fokus og involvering enn tidligere i faglig virksomhet. Endringene innebærer blant annet at styret vil ha større fokus på kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, studiekvalitet, faglige rapporteringsområder og informasjon fra studentene selv.

Viktige saker i 2010 som følges opp i 2011:

- Vedta ny strategiplan og oppfølging av denne
- Ansette ny administrerende direktør
- Gjennomgå funksjoner, samarbeidsform og delegering til rektor og administrerende direktør.
- Gjennomgå og vurdere KHiBs faglige og administrative organisering i avdelinger
- SAK
- Etablere nye studieplaner med læringsmål og læringsutbytte
- Revidere kvalitetsutviklingsprogrammet
- Arbeide for effektivisering og redusere sårbarhet ift administrative oppgaver og rutiner
- Starte opp prosess for å søke akkreditering som vitenskapelig høyskole
- Gjennomgå rutiner for valg av studentrepresentanter

### **1.2.3. Mål- og resultatstyring, risikovurderinger**

Styret involveres årlig i diskusjon om mål og risikovurderinger før Rapport og planer ferdigstilles. Ledergruppen ved kunsthøgskolen arbeidet intensivt med å etablere praktisering av risikovurderinger da dette kravet var nytt for noen år siden. For 2011 er risikostyringen endret i tråd med departementets mal, slik at vurdering av akseptabel risiko og restrisiko er tatt med. Arbeidet med risikovurderinger oppleves som konstruktivt og viktig, og gjøres også på avdelingsnivå i arbeidet med virksomhetsplanene.

Styret har utarbeidet årsplan hvor punktene for mål- og resultatstyring og risikovurderinger er tidsmessig koordinert med ledergruppens arbeid, budsjett og rapport og planer. Her kan det vurderes om arbeidet med risikovurderinger bør skyves til et noe tidligere tidspunkt i prosessen.

### **1.2.4 Virksomhetsstyring – rammer for styrets arbeid**

Ny styreinstruks er iverksatt. I 2011 vil styret vurdere andre revisjoner for å sikre at Hovedinstruks om økonomiforvaltning ved statlige universiteter og høyskoler av 01.08.2005 imøtekommes.



### 1.3. Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon (SAK)

Kunsthøgskolen har tatt utfordringen fra SAK på alvor og vurderer fortløpende ulike muligheter. Pr i dag synes det ikke faglig og praktisk hensiktsmessig å gå inn i fusjonsforberedende arbeid med noen institusjoner, men andre tiltak er gjort både på faglig og administrativ side for å styrke faglig arbeid og motvirke sårbarhet (se oversikt under).

KHiB ser det som ønskelig over tid å utvikle seg til en større institusjon, både fordi det av faglige hensyn ville være gunstig med en utvidet fagportefølje, og for å sikre en mer robust drift. Dette er en utfordring som vil bli nærmere adressert gjennom ny strategisk plan og utredninger omkring potensialet for nye studieplasser.

KHiB og KHIO har stort sett sammenlignbare fagporteføljer innen visuell kunst og design. For fag med god søkning er det i dag ikke aktuelt å gjøre en markedsdeling mellom disse institusjonene, ettersom nasjonalt faglig monopol anses som lite heldig for utvikling innen et fag.

Kunsthøgskolen er involvert i følgende konstellasjoner for samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon nasjonalt:

- Deltakelse i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid, herunder Stipendiatprogrammet og Prosjektprogrammet, med konsentrasjon av faglige ressurser nasjonalt omkring kunstnerisk utviklingsarbeid. Det er særlig gledelig fra 2010 at Prosjektprogrammet kommer i gang. KHiB har bidratt aktivt i prosessen med utforming av retningslinjene.
- Vi har i 2010 hatt flere samarbeidsmøter med Griegakademiet (GA). I løpet av første halvdel 2011 vil styret få forelagt egen sak om inngåelse av en formalisert samarbeidsavtale hvor målet er å stimulere til nye tverrfaglige perspektiver på kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning og kunstutdanning. Det vil også være et mål at samarbeidet skal bidra til at Bergen fremstår som en ennå mer attraktiv og dynamisk kunstby. Det er avholdt felles samling mellom GA og KHiB for veiledere i Stipendiatprogrammet.
- Møte med mellom ledelse ved UiB og KHiB våren 2010 resulterte i intensjon om samarbeid på flere punkter, både faglig og administrativt.
  - UiB er åpen for administrativt samarbeid på aktuelle områder;
  - UiB leverer undervisning i generell fagdidaktikk til KHiB PPU;
  - UiB bistår KHiB i periode uten adm. direktør våren 2011 ved "utlån" til rollen som konstituert direktør.
- Fortløpende kontakt på rektornivå med KHIO og NMH om utfordringer og strategier. Kontakten har bl. a. resultert i forslag til å opprette et Nasjonalt råd for kunstnerisk utviklingsarbeid i UHR, noe som vil bli realisert fra våren 2011.
- KHiB og BAS – Bergen arkitektskole – har inngått intensjonsavtale i 2010 om faglig samarbeid gjennom felles prosjekter, gjestelærere og andre undervisningstiltak. Imidlertid er BAS en privat stiftelse som gjennom sin organisering og finansiering er svært ulik KHiB.
- KHiB utreder muligheten for å få etablert et samarbeid med Kriminalomsorgen region vest, hvor formålet blant annet vil være å få utviklet et etter – og videreutdanningstilbud for faggrupper som arbeider med risikokommunikasjon.

- På administrativ side er det etablert avtale med Norges Handelshøyskole om bistand på anskaffelsesområdet. Denne avtalen innebærer at vi kan benytte oss av denne kompetansen når vi har behov, og dermed redusere belastning og behov for kompetanseheving innenfor egen administrasjon.
- KHiB er, sammen med de øvrige utdanningsinstitusjonene i Bergen (UiB, HiB, NHH og KHiB), en del av et forhåpentlig vellykket fremtidig SAK-samarbeid på anskaffelsesområdet.
- For øvrig er de faglige samarbeidskonstellasjonene prosjektrelatert og i mange tilfelle mer internasjonalt enn nasjonalt orientert.

#### **1.4. Samlokaliseringen**

Nybygg og samlokalisering har også i 2010 vært en viktig sak for styret. Optimaliseringsfasen som ble gjennomført på våren 2010, ut fra samme konsept som tidligere, resulterte i et omforent forslag som styret mener er svært viktig å få realisert.

Dagens situasjon med mange og spredte lokaler gir lite rom for effektiv drift, gode sosiale møteplasser for studenter og ansatte, fleksibel drift og videre utvikling av faglig arbeid på tvers av fagområdene.

Styret ser meget positivt på at Kunnskapsdepartementet nå har gitt Statsbygg i oppdrag å utarbeide et forenkelt skisseprosjekt, og at den tidsplanen som er lagt innebærer at et nybygg vil stå ferdig i samme periode som avtalene for dagens leide lokaler begynner å utløpe.

Kostnadsoptimaliseringsfasen var tidsmessig stram og krevde stor grad av effektivitet og samarbeid både internt på KHiB, men også i forhold til Statsbygg og Snøhetta. Resultatet så langt innebærer et konsept som KHiBs styre mener vil være et godt grunnlag for den fremtidige faglige aktiviteten som skal skje her. Dette konseptet viser etter styrets mening at det har vært et godt samarbeid mellom de ulike partene i den fasen som var i 2010.

Dagens leieavtaler utløper i henholdsvis 2015 og 2016, som er i samme tidsperiode som et nybygg skal stå ferdig i henhold til Statsbyggs foreløpige tidsplan. Dersom det skjer forskyvninger i fremdriftsplanen for nybygg, vil det måtte forhandles om forlengelse av leieavtalene noe som både vil skape usikkerhet i forhold til muligheten for forlengelse av samtlige avtaler og ikke minst i forhold til kostnader ved inngåelse av nye avtaler.

#### **1.5. Investeringsbehov og infrastruktur**

I budsjettforslaget for 2012 retter KHiB en sterk oppfordring til departementet om å utbedre de betydelige skjevhetene i økonomiske rammebetingelsene som er i ferd med å oppstå for de to nasjonale kunsthøgskolene. Det er behov for å tilføre KHiB en betydelig økning i midler til utstyrsoppgradering – frem mot nytt bygg.

Selv om KHiB har forventninger til infrastrukturoppggraderinger i forbindelse med samlokalisering i nytt bygg, så vil dette ta minst 4-5 år fra d.d. KHiB trenger en snarlig oppgradering og modernisering av deler av utstyrsparke for å unngå at forskjellene i konkurransefortrinn forsterkes de neste årene. Det må antas at en del utstyr med lang levetid også vil kunne benyttes i et nybygg. Det vises for øvrig til tidligere oversendt budsjettforslag for 2012.

## 2. Resultatrapportering 2010

Kunsthøgskolen har i forhold til rapportering pr 15.02.11 til Database for høyere utdanning (dbh) ”ikke data” på følgende rapporter:

Andre	Mottatte forretningsidèer
Studentdata	Avlagte doktorgrader
Studentdata	Uteksaminerte allmennlærere valgfag
Studentdata	Videreutdanning for lærere i barnehage og skole
Studentdata	Fullføring på utvalgte utdanninger
Studentdata	Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning - tidsforbruk
Studentdata	Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning – årsverk m.m.
Studentdata	Personer i doktorgradsprogrammer
Studentdata	Uteksaminerte PPU-kandidater - fagbakgrunn fra videregående opplæring
Økonomidata	EU-finansierte prosjekter
Dokument	Skikkethetsvurdering
Dokument	Kurs og undervisning i entreprenørskap

Tallmaterialet for 2009, i de datasett og tabeller hvor personaldata inngår som et element, er korrigert i henhold til DBH standard i rapporteringen for 2010 for å sikre et sammenlignbart grunnlag. For 2009 rapporteringen pr. 1. oktober hvor data måtte rapporteres manuelt, har ikke DBH standard for ulike stillingsgrupper/-kategorier vært fulgt 100 %. Korreksjonen av 2009 data på nevnte områder medfører dessuten at behovet for et eget noteapparat for å forklare sammenhenger er redusert.

### 2.1. Sektormål 1: Utdanning

*Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.*

#### 2.1.1. Virksomhetsmål 1.1: Studietilbudet

*Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.*

#### KHiBs resultatmål:

Kunsthøgskolen skal sikre studietilbudet i ulike kunst- og designfag ut fra nasjonale behov. KHiB skal ha studietilbud på bachelor- og masternivå innenfor følgende avdelinger/fagområder:

- Avd. for design: Møbel- og romdesign/interiørarkitektur og visuell kommunikasjon;

- Avd. kunstakademiet: Billedkunst som maleri, video, performance, 3D-arbeid og lyd;
- Avd. for spesialisert kunst: Fotografi, grafikk, keramikk og tekstil, samt kuratorpraksis.

PPU-studiet skal forankres i KHiBs organisasjon som et permanent studietilbud. Tilbud om deltidstudier skal vurderes.

Studier innen nye medier på fagområde visuell kommunikasjon skal styrkes, i langsiktig samarbeid med de andre avdelingene.

Undervisning, kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning skal være tett knyttet sammen ved kunsthøgskolen.

Undervisningsomfang skal tilpasses ressurser og studenttall.

### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studieplass	6,5	7,0	7,4	7,5	<b>7,0</b>
<b>KHiBs styringsparametre:</b>					
Antall EVU-kurs	12	17	10	7	<b>15</b>
Antall uteksaminerte kandidater ved institusjonen	106	93	110	124	<b>110</b>

### Vurdering og måloppnåelse:

Tabellen viser at de kvantitative resultatmålene for 2010 er oppnådd for antall kandidater og for antall søkere, mens det for antall etter- og videreutdanningskurs ikke er oppnådd.

Grunnen til det siste er at vi i deler av 2010 ikke har hatt en koordinator for etter- og videreutdanning etter at en midlertidig stilling ble faset ut. Men her vil det i nærmeste framtid bli ansatt en ny person i 100% fast stilling, og denne satsingen skal føre til at tilbudet stabiliserer seg.

Det fjerde kullet studenter (10 studenter) er høsten 2010 tatt opp til det toårige studiet i Skapende kuratorpraksis. Disse vil ta eksamen våren 2012.

Det andre kullet studenter til kunsthøgskolens PPU startet opp høsten 2010. Søkertallet vurderes som godt og søkerne representerer stor faglig bredde. KHiB følger søkertallene nøye med tanke på om det er aktuelt å tilby både heltids- og deltidstudium.

En rekke faglige ansettelsesprosesser for sentrale stillinger med førstekompetanse ble fullført i 2010 med godt resultat.

En større gjennomgang av kunsthøgskolens organisasjon med avdelinger/fagområder ble satt i gang i 2010, tilskyndet av at arbeidet med kvalifikasjonsrammeverket startet opp. KHiBs avdelingsstruktur ble lagt i 1998 og mange nye faglige utfordringer tilsier nå at revisjon er ønskelig. Vekt på tverrfaglighet og felles utnyttelse av ressurser vil bli videreført.

KHiBs undervisning er i utgangspunktet basert på kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, men i forbindelse med utvikling av nye studieplaner vil forståelsen av hva dette innebærer bli videre utviklet. Faglig ledelse deltok på UHR-seminaret høsten 2010 som fulgte opp utredningen "Utdanning + FoU = sant".

Fagområdet visuell kommunikasjon ble i 2009 utvidet med 10 studieplasser dedikert til Nye medier. Dette følges nøye opp, i tett samarbeid også med kunstavdelingene.

### 2.1.2. Virksomhetsmål 1.2: Kvalitet i utdanningen

*Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.*

#### **KHiBs resultatmål:**

KHiB skal opprettholde høy gjennomføringsprosent.

KHiB skal ha fokus på krav til faglig progresjon og stille klare krav til forpliktende deltakelse i studiemiljøet, samt til ansvar for egen læring, fra studentene på alle trinn.

Revisjon av studieplaner skal forberedes i forhold til tilpasning til kvalifikasjonsrammeverket.

Fellesfaglige undervisningstiltak skal fortsatt stimuleres.

KHiB skal følge utviklingen i læringsmiljøet i henhold til målformuleringer i kvalitetsutviklingsprogrammet (KUP).

KHiB skal vurdere en mulig forenkling av KUP i løpet av 2010/2011.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekvivalent per år	58,4	55,8	57,2	57,4	<b>55</b>
Antall studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling	8,4 (286/33,9)	8,8 (297/33,9)	8,8 (314/36)	8,8 (310/33)	<b>9,0</b>
Gjennomføring iht. avtalte studieplaner				97,9 %	
<b>KHiBs styringsparametre:</b>					
Gjennomføringsprosent BA	99,2 %	98,57	97,54	97,9 %	<b>85 %</b>
Faktor: Regnskap/budsjett for tverrfaglige prosjekter (1000 kr) <sup>2</sup>	371/500	482/550	439/300	300/300	<b>300/300</b>

**Vurdering og måloppnåelse:***Gjennomføring*

Tall for studenter per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling tar utgangspunkt i de faglig ansatte som faktisk har undervisning. Dette er følgende kategorier: Høgskolelektorer, førsteamanuenser og professorer.

Resultatmålene for gjennomføring viser en fortsatt høy måloppnåelse, særlig gjelder dette resultatet for gjennomføring av bachelorstudier, her er gjennomføringsprosenten 98,76 %. Det har hovedsakelig sin grunn i svært lav strykprosent. Men her er også noen studenter som har fått semestervurdering for høsten 2009 våren 2010 pga utveksling, dette medfører at disse har produsert 60 studiepoeng våren 2010 og 90 totalt for 2010.

Det er rimelig at KHiB har høy gjennomføringsprosent ut fra at man har høye søkertall, særskilt motiverte studenter og tett oppfølging under studiet. Gjennom samtaler med fagstab i forbindelse med KUP (KvalitetsUtviklingsProgrammet) er KHiB trygge på at kriterier for bedømmelse til semester og eksamen anvendes rett. Krav til progresjon og forpliktende deltakelse tematiseres i stabsmøter, styringsdialogmøter og LMU.

<sup>2</sup> Resultatmål viser regnskap totalt i forhold til årets budsjettramme til formålet.

### *Læringsmiljø og kvalitetssikringssystem*

Kvalitetsutviklingen av studiene ved KHiB foregår i flere kanaler, der jevnlig spøringer og dialog med studenter og stab er satt i system. Kvalitetstenkningen er blitt en del av kulturen. Semestervise styringsdialogmøter mellom ledelse og avdelinger er et viktig ledd i KUP.

LMU ved KHiB fungerer, og rapporterer årlig til styret.

Uegnede lokaler og ikke minst manglende investeringsmidler utgjør en kontinuerlig utfordring i forhold til å opprettholde et godt læringsmiljø. Mangel på investeringsmidler til oppdatering av teknisk utstyr, i et volum som monner, er et økende problem (se kap. 1.5).

SiB sa opp sin kantineforpliktelse ved KHiB for flere år siden pga dårlig inntjening. Mangel på møtested har vært et stort problem i læringsmiljøet. Høsten 2010 ble SiB-kantine i Marken 37 gjenåpnet gjennom et betydelig driftstilskudd fra KHiB.

Dersom søkere melder inn eventuelle funksjonshemninger, blir læringsmiljøet tilrettelagt for dette.

Tilskudd til tverrfaglige prosjekter deles ut etter søknad to ganger i året og prosjektene utgjør en vital del av KHiBs undervisningstilbud.

### *Implementering av nytt kvalifikasjonsrammeverk*

Kvalifikasjonsrammeverket ble i 2009 grundig introdusert for fagstab og studenter. I 2010 ble dette fulgt opp og en prosjektkoordinator er engasjert for utvikling av nye studieplaner i samarbeid med avdelingene. Arbeidet skal være ferdig i løpet av 2011. Når læringsmål og læringsutbytte er formulert, vil KUP bli revidert i samsvar med dette.

Prosessen med kvalifikasjonsrammeverket knyttes til prosessen med utredning av ny avdelingsstruktur, omtalt i kap. 2.1.1.

### **2.1.3. Virksomhetsmål 1.3: Internasjonalt utdanningssamarbeid**

*Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.*

#### **KHiBs resultatmål:**

KHiB skal opprettholde en stor andel av sine studenter på utveksling og et høyt tall på innreisende utvekslingsstudenter.

Avdelingene og faglig ledelse skal videreføre aktiv deltakelse i større nettverk som Nordplus (KUNO og Cirrus), Erasmus, Cumulus og ELIA<sup>3</sup>. KHiB skal ivareta sekretariatsfunksjonen for KUNO i perioden 2006–2011.

---

<sup>3</sup> Nordiske og europeiske nettverk for faglig samarbeid mellom institusjoner for høyere kunst- og designutdanning.

Avdelingene skal delta i internasjonale nettverk/fora og samarbeide med andre internasjonale utdanningsinstitusjoner i henhold til planlagte tiltak i avdelingenes virksomhetsplaner.

Avdelingene skal videreføre bruk av internasjonale gjestelærere til kurs og prosjekter.

### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	64	56	57	59	50
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	12	12	12	12	12
Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader/Joint Degrees)		0	0	0	0
<b>KHiBs styringsparametre:</b>					
Faktor: Regnskap/budsjett for kompetansemidler til faglige ansatte (1000 kr) <sup>4</sup>	308/450	243/350	145/300	252/300	300/300

### Vurdering og måloppnåelse:

#### *Utteksling og internasjonalt læringsmiljø*

Kunsthøgskolen er godt fornøyd med studentutvekslingen for 2010. Det er fortsatt god balanse i utvekslingen med totalt 31 (2009: 30) studenter inn til institusjonen og 28 (2009: 27) utreisende. Erasmus og Nordplus nettverkene står for hovedtyngden av utvekslingen. Det er ganske enestående at vi har flere innreisende enn utreisende studenter, vi tar dette som et tegn på at vi har et godt omdømme som trekker studenter til tross for at vi er et høgstland i Europa. Kunsthøgskolen er svært aktiv i å anbefale utveksling for studentene, og gjennom en rekke prosjekter og avtaler stimuleres muligheten for samhandling på tvers av landegrenser og kulturer.

Kunsthøgskolens masterprogrammer tilbyr undervisning både på norsk og engelsk, og rekrutterer internasjonalt. Vi organiserer norskkurs for internasjonale studenter. Veiledning foregår på det språk som er best tjenlig. Studieplaner og undervisningsplaner oversettes til engelsk.

Kunsthøgskolen utlyser alle større faglige stillinger internasjonalt og investerer relativt store ressurser for å tiltrekke seg de beste fagkompetanser. Også gjestelærere hentes internasjonalt.

<sup>4</sup> Resultatmål viser regnskap totalt i forhold til årets budsjetttramme til formålet.



### *Arbeidet med internasjonalisering*

Ut fra faglig profil er det en selvfølge at KHiB er en internasjonalt orientert institusjon. Ulike målformuleringer hvert år har underbygget dette generelle målet.

Flere konkrete samarbeid har tilknytning til både kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning og undervisning, og flere av prosjektene drives på tvers av avdelinger ved KHiB. Kunsthøgskolens internasjonalt orienterte stab åpner for et svært vidt nettverk innen kunst- og designutdanninger, inkludert forskningsmiljøer, og gir studenter og stab arbeids- og visningsmuligheter i mange land. Her følger en oversikt (ikke utfyllende) over de viktigste samarbeidsforholdene i 2010:

- KnowHow11, Leonardo da Vinci- finansiert prosjekt, foregår i samarbeid mellom universitet, næringsliv og kunstutdanninger på Island, i Danmark, England og Kunsthøgskolen i Bergen. Prosjektet skal utvikle utdanningskonsept innen voksenopplæring basert på metoder innen ikke-verbal læring – eller taktil læring. Prosjektet er faglig interessant særlig for fagområdet tekstil, og metodisk og pedagogisk interessant i forhold til kvalifikasjonsrammeverket for hele KHiB.
- PURE ART er et 2-årig forpliktende samarbeid for stab og studenter, mellom KHiBs fagområde grafikk og Avd. design og Kunstakademiet i Warszawa. Pure Art er finansiert med EØSmidler.
- ”Nordic Panoramic Interchange” ledet av Avd. kunstakademiet og finansiert fra KUNO, ble avsluttet i 2010. Prosjektet adresserer spørsmål omkring kulturell og politisk historie, felles referanser så vel som forskjellighetene i de ”nordiske landskaper” i vid forstand. Dette er et samarbeid med kunsthøgskoler i Reykjavik, Vilnius, Stockholm og Bergen.
- Fagområde grafikk har inngått et bilateralt samarbeid med University of West England, Bristol, om utveksling av stab og studenter.
- Fagområde fotografi har etablert et samarbeidsprosjekt for studenter, med Nottingham Trent University, basert på kunstnerisk utviklingsarbeid/artistic research.
- Fagområde tekstil skal bidra til å fremme en EU-søknad slik at ETT (European Textile Trainee) kan fortsette.
- Aktørene i forskningsprosjektet K-verdi deltar i en rekke internasjonale nettverk, blant annet i European Think-Tank on Ceramics.
- KHiB deltar i Nordic Sound Art, et nordisk samarbeid på MA-nivå i regi av KUNO.
- Avd. for design deltar med arbeider i den årlige møbelmessen i Stockholm og i andre internasjonale designfora.



*Nettverk: Nordplus (KUNO og Cirrus), Erasmus, Cumulus og ELIA<sup>5</sup>.*

Kunsthøgskolen er aktiv i KUNO nettverket og dekan for Avd. kunstakademiet sitter i styret. Studentene deltar i KUNO ekspressmobilitet, dette er deltakelse på kortere workshops normalt av en ukes varighet. Kunsthøgskolen har også inngått avtalen om ansattmobilitet, som innebærer at lærere og andre kan utveksles uten at det stilles krav om undervisning på mottaksstedet. Kunsthøgskolen var sekretariat for KUNO-nettverket fram til 2011.

Kunsthøgskolen deltar også aktivt på konferanser i regi av Cirrus, Cumulus og ELIA. Særlig designavdelingen har gjennom året bygget internasjonale relasjoner gjennom Cirrus og Cumulus nettverkene. Rektor er medlem i Executive Board i ELIA.

Faglig ledelse har gjennom årene deltatt i ulikt internasjonalt arbeid for akkreditering/kvalitetssikring av fagtilbud og institusjoner.

#### *Kompetansemidler*

KHiB har avsatt kr 300' til faglig kompetanseheving hvorav alle er tildelt til konkrete prosjekter. Regnskapet viser kr 252' pr 31.12.10.

---

<sup>5</sup> Nordiske og europeiske nettverk for faglig samarbeid mellom institusjoner for høyere kunst- og designutdanning.

## 2.2. Sektormål 2: Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning

*Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.*

### 2.2.1. Virksomhetsmål 2.1: Forskerutdanning

*Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.*

#### KHiBs resultatmål:

Kunsthøgskolen skal som operatør av stipendprogrammet være aktiv pådriver for utviklingen av høy kvalitet i programmet.

KHiB skal rekruttere stipendiater ut fra strategiske mål og fokusområder.

Stipendiater skal få god faglig oppfølging og aktivt integreres i avdelingens og det øvrige fagmiljøet ved institusjonen.

#### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Andel ferdige stipendiater av opptatte personer på stipendprogram fem år tidligere	-	1 av 2	0 av 0	0 av 0	<b>0 av 0</b>
<b>KHiBs styringsparametre:</b>					
Antall stipendiater tatt opp i programmet	2	3	1	2	<b>2</b>
Antall uteksaminerte stipendiatkandidater	1	0	0	0	<b>3</b>

#### Vurdering og måloppnåelse:

Gjennom Program for kunstnerisk utviklingsarbeid møter kunstutdanningene noen av de viktigste utfordringene framover, og KHiB bidrar aktivt til programmets utvikling. Faglig ledelse deltar på samlingene.

### Rekruttering

Avdelingens rekrutteringsarbeid er blitt langt mer strategisk målrettet, og den interne søknadsprosessen har nå god presisjon. Interessante potensielle søkere blir oppmuntret ut fra strategiske intensjoner og stipendiatprosjekter tenkes systematisk inn som sentrale deler av fagmiljøer/clustere. Krav om at stipendiaten skal være tilstede i miljøet på samme måte som andre faglige ansatte, er ufravikelig.

Stipendiatstillingenes mulighet til fordypning gjennom kunstnerisk utviklingsarbeid er attraktiv for mange aktive kunstnere. Det har tidligere vært bekymring rundt rekruttering av stipendiater til design, men dette virker nå bedre. Første disputas fra Avd. for design er forventet våren 2011. Dette prosjektet kan gi en god rekrutteringseffekt videre. I 2010 er det tatt opp designstipendiater både til KHiB og KHiO, og et nært samarbeid er innledet for oppfølging av disse. Den nye designstipendiaten ved KHiB har et prosjekt hvor internasjonale dimensjoner og samfunnsengasjement står sentralt.

Opptak	Status
2003	2 nye stipendiater. 1 gjennomførte i 2007. 1 har hatt omfattende sykemeldinger/ fødselspermisjon. Tid for sluttbedømmelse er ikke fastsatt.
2004 2005	Kunsthøgskolen fikk ikke nye stipendiater, og har derfor ingen produksjon knyttet til disse årskullene.
2006	3 nye stipendiater. 2 meldte seg opp til sluttbedømmelse i henhold til ordinær fremdriftsplan i 2009. 1 av disse fikk ikke godkjent helheten av kunstnerisk resultat og refleksjonsarbeid, og 1 ble oppfordret av komiteen til å levere mer utfyllende refleksjon. Dessverre valgte begge disse to å ikke imøtekomme de anbefalinger som komiteene anførte i sine interimsrapporter. Det er ikke avklart hvorvidt disse vil melde seg opp igjen. 1 har etter fødselspermisjon levert kunstnerisk resultat i 2010, interimsrapporten fra bedømmelseskomiteen er positiv. Disputas ventes våren 2011.
2007	2 nye stipendiater (1 finansiert fra programmet, 1 finansiert fra KHiB). 1 leverte kunstnerisk resultat i 2010, interimsrapporten fra komiteen er positiv. Disputas ventes våren 2011. 1 er forsinket av sykmelding, nå i gang igjen. Forventet sluttbedømmelse 2011.
2008	3 nye stipendiater (2 finansiert fra programmet, 1 finansiert fra NFR). 1 er betydelig forsinket av sykmelding. 2 er i rute.
2009	1 ny stipendiat, i rute
2010	2 nye stipendiater

### Oppfølging og gjennomføring

Kunsthøgskolen følger utviklingen for sine stipendiater nøye, i første rekke gjennom dekanens kontakt med stipendiat og veileder. Ansvarlig dekan vurderer, sammen med veiledere, fortløpende behovet for spesielle tiltak for å sikre fremdriften for den enkelte stipendiat. Dette har ført til ekstra innsats overfor flere av våre stipendiater.

I henhold til kunsthøgskolens kvalitetsutviklingsprogram avholdes det et årlig formalisert møte med stipendiater, veiledere og institusjonsledere, hvor spørsmål om kvalitet og gjennomføring tas opp.

#### *Bedømmelse*

Underkjente resultater i Stipendiatprogrammet vekker naturlig nok stort engasjement i fagmiljøene. Det var svært skuffende for KHiB at to stipendiater i 2009/10 ikke ville levere det som komiteene etterspurte for å få godkjent prosjektene sine (se opptak 2006). Dette har ført til oppfølgingsmøter i ulike fora, bl. a. veiledersamling ved KHiB, for å analysere forløp og se på tiltak. Da flere stipendiater ved NMH heller ikke kom gjennom sluttbedømmelse, er erfaringene blitt belyst i fellesskap i regi av programstyret, gjennom et møte med ledelsen NMH og KHiB. Selv om de faglige grunnene til at disse prosjektene ikke ble godkjent er svært forskjellige, var denne erfaringsutvekslingen svært nyttig. Mulige tiltak for bedre gjennomføringsgrad ligger både i rekruttering og oppfølging. Det er sannsynlig at motivasjon for slutføring vil stige dersom gjennomføringen gir doktorgrad.

Det legges mye arbeid i å sette sammen gode bedømmelseskomiteer og å introdusere disse til oppgaven. Sterk internasjonal forankring er viktig, selv om det også byr på utfordringer å få bedømmere til å sette seg inn i det norske rammeverket.

#### *Veiledere*

Praksis ved KHiB, i henhold til i Stipendiatprogrammets retningslinjer, er at sammensetning av to veiledere skal sikre tilknytning til egen institusjon og sikre en internasjonal dimensjon. KHiB inviterer veilederne til samtale omkring veilederutfordringer en gang i semesteret og har her etablert en god kultur for åpen dialog. Fra høsten 2010 er samarbeid om veilederoppfølging godt i gang mellom Griegakademiet/UiB og KHiB.

### **2.2.2. Virksomhetsmål 2.5: Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning**

*Kunsthøgskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder, og skal arbeide med kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet innenfor aktuelle kunst- og designfag. Kunsthøgskolene skal innrette sin forskningsinnsats slik at forskerutdanningen holder høy internasjonal kvalitet, og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.*

#### **KHiBs resultatmål:**

Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning ved KHiB skal holde høy internasjonal kvalitet.

KHiB skal følge opp prosjektene *Reflections Reflected* og *Kunstnarleg verdiskaping (K-verdi)*.

Former for videreføring av *Sensuous Knowledge* skal vurderes.

KHiB skal bidra internasjonalt i utviklingen av begrepet *artistic research*.

KHiB skal arbeide aktivt for flere prosjekter med internasjonale forpliktete partnere.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Antall publikasjonspoeng per undervisnings, forsknings og formidlingsstilling					
Forskningsrådets tildelinger per undervisnings, forsknings og formidlingsstilling	6,07'	14,1'	73,4' (3251'/44)	45' (1802'/40)	<b>60'</b>
Tildelinger fra EU per undervisnings, forsknings og formidlingsstilling					
<b>KHiBs styringsparametre:</b>					
Faktor: Regnskap/budsjett FoU-prosjekter (1000 kr) <sup>6</sup>	513/500	451/500	513/270	629/200	<b>&gt; 500/200</b>

**Vurdering og måloppnåelse:***Utvikling og konsentrasjon i gode fagmiljøer*

KHiB har gjennom mange år arbeidet med å styrke og samle staben omkring kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning slik at individuell innsats og felles miljø trekker sammen. Virkemidlene her er flere:

- Dekan følger opp den enkeltes innsats gjennom arbeidsplaner, medarbeidersamtaler og avdelingsseminarer med fokus på KU og F, i tråd med avdelingens strategiske planer. Blant annet hadde Avd. for design i 2010 stabsseminar om designfaglig utviklingsarbeid felles med produktdesignutdanningen ved HiAk.
- Institusjonsledelsen samler regelmessig hele stab til gjennomgang av prosjekter og aktuelle problemstillinger, og det har gitt stor uttelling å utfordre hele miljøet på tvers av fag til kritikk og dialog. For kunst og design ved KHiB er felles utfordringer like viktig som faglige ulikheter mellom de to områdene. Høsten 2010 gjorde man i stabsseminar en felles gjennomgang av hele virksomheten ved at alle faglig ansatte kortfattet presenterte sin KU/F aktivitet. Oversikten er senere gjort tilgjengelig som en internpublikasjon.
- Grep har vært gjort for å skjerme tiden til KU. Samtidig er det blitt større fokus på hvordan undervisningen er basert på KU og F i de siste årene og å koble dette bevisst.

<sup>6</sup> Resultatmål viser regnskap totalt i forhold til årets budsjetttramme til formålet.

### *Høy kvalitet i kunstneriske utviklingsarbeid og forskning ved kunsthøgskolen*

Styrking av strategisk planlegging, rapportering og synlighet, kontinuitet i intern kritisk oppfølging av KU/F-arbeidet, aktiv internasjonal deltakelse og stimulans til større prosjekter er i dag kunsthøgskolens viktigste tiltak for kvalitet på området. Gode prosjekter og resultater skal fatte interesse innen utdanningsinstitusjoner innenlands og utenlands, men vel så mye i de praktiserende fagmiljøene utenfor utdanningen. Denne doble relevansen er ytterst viktig for legitimiteten. Kontakten med eksterne ressurspersoner, aktuelle visningssteder og formidlingskanaler i feltet er viktig å vedlikeholde.

Retningslinjer for tildeling av interne prosjektmidler ble revidert høsten 2010, i samråd med KHiBs internasjonale Artistic Research Committee. Framover vil det kreves at det etableres en oppfølgingsgruppe med minst 2 kolleger i hvert prosjekt som får tildeling. Det synes å være en tendens til at prosjekter som involverer bare en person, oftere blir forsinket. Mange prosjekter manifesterer seg i former som ikke er lett å dokumentere i tradisjonelle akademiske former. Med tidsbegrensede visninger kan noen prosjekter mer eller mindre forsvinne når de er gjennomført. Det legges vekt på at prosjekter har gode planer for dokumentasjon og formidling.

Med kunsthøgskolens størrelse er det store naturlige svingninger fra år til år når det gjelder ferdigstilling av prosjekter, ettersom volumet er begrenset. Faglig ledelse har god oversikt over hva som pågår. Resultatregistrering i kategorier er så langt ikke egnet til kvantitativ vurdering av måloppnåelse, jfr begrunnelser i Jørgensen-utvalgets innstilling 2007. KHiB vil følge opp de rapporteringsmuligheter CRiStin gir for våre fagfelt. Et felles møte om dette mellom kunstutdanningene er planlagt i mars 2011.

Alle i fagstab er involvert i pågående prosjekter. Det oppmuntres til større satsninger hvor flere i perioder kan frikjøpes til større andeler tid til KU/F. KHiB ledelse har bidratt til NFRs evaluering av SHP. KHiB ser det som svært viktig at NFR fortsatt kan tildele midler til prosjekter som omfatter både KU og forskning, og at det er rom i NFR for prosjekter i tråd med institusjonenes egne strategier.

KHiB er særlig fornøyd med at det nasjonale prosjektprogrammet har fått bevilgning fra 2010, og ser fram til konkurranse om midlene.

### *Internasjonalisering i kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning ved KHiB*

Kunsthøgskolens prosjekter har så godt som alltid internasjonale referanser, nettverk og partnere. Dette blir vektlagt ved tildeling av internmidler. Årlig tildeling av interne kompetansemidler for studiereiser, konferanser og forprosjekt er også med på å styrke faglige nettverk og stimulere presentasjoner fra vår stab ute. Kompetanse og vilje til skriving av internasjonale søknader kan gjerne styrkes.



Møtene to ganger i året i kunsthøgskolens Artistic Research Committee, som fordeler interne prosjekt- og publikasjonsmidler, er et viktig ledd for å sikre at KHiBs prosjekter er relevante i forhold til internasjonale diskurser og standarder. Blikket utenfra på søknader fra vår stab har vært meget nyttig. For publikasjonssøknader har man i en årrekke i tillegg praktisert internasjonal fagfellelvurdering før avgjørelse om utgivelse. Komiteen ble fornyet i 2009 og har i dag fire medlemmer fra høyere kunst- og designutdanninger i UK, Sverige og Sveits, en professor fra UiB, samt rektor og prorektor fra KHiB. De eksterne komitèmedlemmene ble i november 2010 invitert inn til fagstabsseminar for å formidle sine erfaringer og forventninger til KU/artistic research. Tilbakemeldingene til KHiB ble opplevd som kritiske, men svært konstruktive for videre arbeid.

Stipendiatprogrammet er ramme for viktige diskusjoner om forventninger til kunstneriske resultater og refleksjon for doktorgradsnivået. Her er praksis fra andre land representert ved eksterne veiledere, nettverk og gjester. De tverrfaglige møtestedene i programmet har gitt et løft til KHiBs arbeid, og mange nye kontakter.

KHiB deltar aktivt i internasjonale fora hvor artistic research drøftes, som i ELIA og de andre internasjonale nettverkene, og vår plattform for stipendiatprogrammet har vekket stor interesse. I 2010 var flere fra KHiB blant annet til stede ved konferanse om "PhD in the Arts" i den Haag. Rektor sitter i styret for PEEK (kunstnerisk forskningsråd i Østerrike), som gir nyttige erfaringer tilbake. KHiB deltok ved stiftelsen av Society for Artistic Research (SAR) i Bern i mars 2010 og har meldt seg inn som medlem. SAR skal være utgiver for JAR, Journal for Artistic Research, som omfattes med stor interesse med tanke på publiseringsutfordringene for kunstneriske prosjekter. Første nr av JAR (nettbasert) ventes i løpet av februar 2011.

## **Resultater 2010:**

### *Prosjekt- og publikasjonsvirksomhet finansiert av KHiB*

Tildeling fra KHiB vurderes av Artistic Research Committee, samt innhentede fagfellelvurderinger når det gjelder publikasjoner.

I 2010 ble 3 prosjekter tildelt støtte fra KHiB. 4 med tidligere tildeling ble ferdigstilt og 7 er fortsatt pågående fra tidligere år. 2 til er pågående, men er av akseptable grunner på vent i 2010.

Ingen nye publikasjonssøknader fikk tildeling I 2010. Produksjonsutgifter for publikasjoner i 2010 er særdeles lave. Dette skyldes naturlige svingninger i fremdrift. 7 med tidligere tildeling var fortsatt under arbeid, av disse vil 2 publikasjoner ferdigstilles vinteren 2011 og flere senere samme år. Her kan særlig nevnes "El Greco Revisited" som lanseres februar 2011, en gjennomarbeidet publikasjon om maleri med tekster av professor Jon Arne Mogstad og rektor Mikkel Bogh ved Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstskoler i København.

I 2010 ble det kun tilført kr 200' i nye budsjettmidler til prosjekter. Dette var mulig som følge av overførte KU/F-midler fra tidligere år, dvs. avsatte midler som ikke har blitt tildelt konkrete prosjekter. Følgelig kunne KHiB likevel disponere mer enn kr 500' i 2010. Regnskapet for 2010



viser kr 629' - herunder KHiBs egenfinansierte stipendiat med kr 440', mens aktive KU/F prosjekter er regnskapsført med kr 189'.

*Prosjekt- og publikasjonsvirksomhet finansiert av eksterne midler: NFR-prosjektene Sensuous Knowledge og Kunstnarlig verdiskaping*

Ny faglig ledelse vurderer å ta opp igjen Sensuous Knowledge-konferansene i en bearbeidet form, men dette er et spørsmål om økonomi og kapasitet som ikke er avklart. I publikasjons-serien i prosjektet arbeides det fortsatt med 1-2 utgivelser, som kan komme ut i 2011 hvis de når ønsket kvalitet. 1 av disse relaterer seg til delprosjektet Reflections Reflected.

Kunstnarleg verdiskaping (K-verdi) har støtte fra NFRs program Kulturell verdsetting (KULVER) 2008–2011. I tillegg til første tildeling har prosjektet fått romslige tilleggsbevilgninger til formidling, gjesteforsker med mer. Fremdriften går etter planen og avsluttes med stor internasjonal konferanse og utstillinger i Bergen i oktober 2011.

*Faglig ansattes utstillinger, verk, oppdrag mm.*

KHiB bidrar med arbeidstid spesifisert i den enkeltes arbeidsplan, differensiert etter kompetansenivå. For disse aktivitetene ligger fagfellevurderinger og avgjørende myndighet om gjennomføring og/eller offentliggjøring utenfor KHiB – i det profesjonelle kunst- og designsamfunnet, eksempelvis oppdragsgiver, produsent, galleri, kurator. De ansattes individuelle arbeidsplaner, medarbeidersamtaler med dekanene og avdelingenes virksomhetsplaner er sentrale virkemidler for planlegging og evaluering.

KHiBs fagstab er aktive og summen av aktivitetene utgjør et konglomerat av utstillinger i inn- og utland, produktutvikling på oppdrag fra eksterne, utsmykninger, kurator- og juryarbeid, artikler, foredrag og bøker med mer. Virksomhet og resultater spenner fra kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning til formidling, i former hvor disse aspektene ikke kan adskilles. Rapportene viser samlet sett stor aktivitet, stor vitalitet og stor utadvendthet.

*Stipendiatenes prosjekter*

Stipendiater fra henholdsvis Avd. for design og Avd. for spesialisert kunst viste kunstnerisk sluttresultat høsten 2010 og begge fikk positive interimrapporter fra sine bedømmelseskomiteer. Bedømmelsene ventes konkludert våren 2011.

## 2.3. Sektormål 3: Formidling og samfunn

*Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.*

### 2.3.1. Virksomhetsmål 3.1: Formidling

*Universiteter og høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid.*

#### KHiBs resultatmål:

KHiB skal utvikle strategisk og helhetlig formidling av FoU-virksomheten i relevante medier, herunder institusjonens nettsider, bl.a. med sikte på å utnytte alle utadrettede prosjekter til profilering av institusjonen.

KHiB skal årlig organisere Masterutstillinger, Bachelorutstilling og Åpen Dag, og sikre gode formidlingstiltak rundt disse. Eksterne utstillingssteder skal følges opp.

Kunsthøgskolens publikasjonsvirksomhet skal videreføres, og prosedyrene rundt distribusjon/salg av publikasjonene må videreutvikles og kvalitetssikres.

Kunsthøgskolen skal utgi årbok.

#### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KHiBs styringsparametre:</b>					
Faktor: Regnskap/budsjett for publikasjonsprosjekter (1000 kr)	402/400	247/400	163/0	28/0	> 200/0 <sup>7</sup>

<sup>7</sup> Pga. budsjettsituasjonen for 2010 budsjetteres det ikke med nye midler i 2010 ('0' i nevner). Publiseringsaktivitet opprettholdes ved bruk av avsatte publikasjonsmidler fra tidligere år.

## Vurdering og måloppnåelse:

### *Formidling av kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning*

KHiBs faglig ansatte presenterer hvert år et stort antall utstillinger og verk i ulike offentlige rom både lokalt, nasjonalt og internasjonalt – se omtale under 2.2.2. Det legges nå større vekt på at KU/F-prosjekter har gode formidlingsplaner. Rom8 i Vaskerelven brukes jevnlig av faglig ansatte for å vise prosjekter, også ”work in progress”. Adekvate publiseringsformer for KU, utover tids- og stedsbestemte visninger, er fortsatt få. KHiB følger med interesse etablering av nettbasert internasjonal Journal for Artistic Research. NFR-prosjektet K-verdi har publisert i det UK-baserte Craft Research.

[www.khib.no](http://www.khib.no) står foran en større revisjon i 2011.

”Vær så god sitt. Levende norsk møbeldesign” – stor utstilling og publikasjon fra KHiB som ble vist i Bergen i 2009, turnerte i 2010 til Oslo (Nasjonalmuseet) og til Seoul, hvor utstillingen vekket stor interesse.

Nåværende og tidligere ansatte og tidligere studenter ved KHiB markerte seg godt under Kunstmuseet i Bergen sin storsatsning i november 2010: BGO1. Samarbeidet mellom KHiB og museet er styrket gjennom 2010 og vil bli videreført både med seminarer og utstillinger i 2011.

### *Master- og bachelorutstillinger, Åpen dag*

Masterutstillingene ble vist på Vestlandske Kunstindustrimuseum (design) og Bergen Kunsthall (kunst). Begge utstillingene var svært godt besøkt og fikk god mottakelse, og ble fulgt opp med omfattende seminar- og formidlingstiltak. Tittelen ”Designing the Social World” speiler MA designutstillingens fokus. MA kunstutstillingen ”The Mosquito and the Ruler” var årets mest besøkte i Bergen Kunsthall og ble i Billedkunst rangert til årets beste masterutstilling nasjonalt.

Bachelorutstilling 2010 ble arrangert delvis i egne lokaler, delvis i det nye Bergen Kjøtt.

KHiBs kuratorstudium, etablert i 2004, er nå i gang med sitt 4. kull. Studiet bidrar til å profesjonalisere kuratorrollen med klar forankring i kunstnerisk ståsted, og studentenes prosjekter er synlige over hele Norge.

Masterstudenter i kunst får utstillingsplass en gang i semesteret til ”Masterweekend” ved Hordaland Kunstsenter.

Åpen Dag ble i 2010 avviklet i februar og tiltrakk seg mange, særlig yngre mennesker som er fremtidige potensielle bachelorsøkere.

### *Publikasjoner*

Det har de senere årene vært utgitt noe færre publikasjoner fra KHiB, men som nevnt under 2.2.2 er det også naturlige svingninger i produksjon og fremdrift. Kriteriene for tildeling er over tid blitt noe strengere, i tråd med sterkere fokus på KU-aspektet, og en orientering mot internasjonale standarder, hvor ”in-house” publikasjoner uten fagfelleevaluering har lav status.

KHiB tildelte ingen nye midler til publikasjonsprosjekter i 2010 (kr 0 i nevner over). Som følge av avsatte publikasjonsmidler fra tidligere år kunne KHiB likevel disponere like mye som i 2009. Det ble satt en målsetting på kr 200'. Regnskapet viser at det kun er brukt kr 28' på aktive publikasjonsprosjekter i 2010. Det er solgt publikasjoner for kr 35'. Årbok 2010 ble utgitt til studiestart i august og ble godt mottatt.

### 2.3.2. Virksomhetsmål 3.2: Samfunns- og næringsliv

*Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning.*

#### KHiBs resultatmål:

KHiB skal ha et koordinert samarbeid med lokale og regionale myndigheter og næringsinteresser om nyskaping og karriereutvikling, og bidra til å styrke kunst- og designmiljøet i Bergen.

KHiB skal delta på arenaer der studenters og tilsattes arbeider kan bidra til samfunns- og næringsutvikling.

KHiB skal skape møtesteder med andre aktører og utvikle utstrakt samarbeid med relevante partnere regionalt og internasjonalt for å sikre faglig bidrag av høy kvalitet til samfunnsutviklingen.

Satsing på etter- og videreutdanningstilbud skal være faglig relevant og generere inntekter.

#### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter	1181	1006	1 008	<b>0,016</b> (1 661'/ 101 990) <sup>8</sup>	<b>&gt; 1 100'</b>
Antall nyopprettede selskaper					<b>0</b>
Antall mottatte forretningsideer					<b>0</b>

<sup>8</sup> Her er styringsparameter endret i 2010 fra "omfang" til "andel" BOA-inntekt.

## Vurdering og måloppnåelse:

### *Innovasjon og nyskaping, samfunns- og næringsutvikling*

Innovasjon er et gjennomgående aspekt i kunstneres og designeres virksomhet, og adresseres fortløpende i utdanningen både når det gjelder nyskaping/kreativitet og når det gjelder etableringsmuligheter og profesjonsutøvelse.

Kunsthøgskolens posisjon i regionen som profesjonell faglig ressurs er markant. KHiB har god kontakt med kommune og fylkeskommune om relevante saker, og blir invitert med i utvikling av planer og prosjekter innen kunst og design, kultur og næring. Kommunens planmessige strategiske satsninger bidrar på en forbilledlig måte til å styrke profesjonell kunst- og designvirksomhet i Bergen. I denne sammenheng kan også nevnes kommunens ambisjon om å skape en internasjonal biennale i Bergen for visuell kunst. Her vil selvsagt KHiB være en viktig aktør. Bergen kommune er opptatt av at studenter fra KHiB etablerer seg her, og bidrar blant annet gjennom designinkubatoren og nye atelierplasser.

KHiB har tett prosjekt- og nettverkssamarbeid med de faglig sentrale institusjonene i Bergen, som alle har aktive internasjonale nettverk: BEK (Bergen elektronisk kunstsenter), BIT Teatergarasjen, Hordaland kunstsenter, Bergen Kunstmuseum, Bergen Kunsthall/Landmark, USF Verftet, Festspillene, Carte Blanche, Design Region Bergen (DRB), Business Region Bergen (BRB), Bergen Media By med mer, samt organisasjoner som Raftostiftelsen.

KHiB er aktiv i etableringsgruppen for ADA – et design- og arkitekturhus i Bergen, som nå sikter seg inn mot Skur 11 på Bryggen med bl.a. bibliotek og utstillingslokaler. KHiB har sammen med DRB, BAS, BAF (Bergen Arkitektforening) m fl engasjert seg i byutviklingsdebatt gjennom samlingsstedet Byfriksjoner, som med støtte fra Bergen kommune inviterer til åpne møter om aktuell tematikk og samlet mange deltakere. Det er avholdt 4 arrangementer i 2010, med tema som universell utforming og "Bergen som sykkelby".

Samarbeid med lokale og nasjonale industri- og produksjonsmiljøer er også høyt prioritert. Fra 2010 kan nevnes utviklings/forestillingssamarbeidet "Try in House" med Carte Blanche og studenter ved KHiB, som videreføres i 2011.

### *Etter- og videreutdanning*

Midlertidig prosjektstilling for EVU ble avsluttet i august 2010. I utlysning for fast stilling ble EVU og eksternfinansiert virksomhet koblet sammen. Nyansatt koordinator begynner våren 2011. Til tross for manglende koordinator siden september er det gjennomført 7 EVU-kurs i 2010. Etableringskurs er avholdt i samarbeid med Business Region Bergen.

En fortløpende del av KHiBs utadvendte virksomhet er åpne forelesninger og seminarer som publiseres på kunsthøgskolens nettsider. Slike tiltak arrangeres også i økende grad i samarbeid med andre, eks. Design Region Bergen, Landmark/Bergen Kunsthall, Kunstmuseene i Bergen etc.

### *Endring i bidrags- og oppdragsfinansierte inntekter*

Kunsthøgskolens bidrags- og oppdragsfinansierte inntekter øker fra 2009 til 2010, og mer enn ambisjonsnivået som ble satt for 2010. Deler av inntektsøkningen kan forklares med at enkelte bidragsinntekter er mottatt tidligere år, men først *opptjent* i 2010.

Kunsthøgskolens oppdragsinntekter er begrenset til sekretariatoppdraget for KUNO (t.o.m. 2010). KHiB har derimot en del eksterne inntekter gjennom bidragsprosjekter som *Know How* – et samarbeidsprosjekt med Reykjavik School of Visual Art, *Panoramic Interchange* – et KUNO intensiv kurs, *Bergen internasjonale trefestival 2010*, *Pure Art* – et samarbeidsprosjekt med kunstakademiet i Warszawa, og bidragsinntekter til 2 stipendiater. Det er også betydelige bidragsinntekter knyttet til faglige prosjekter, som *Levende norsk møbeldesign*.

Fra og med 2011 har KHiB ingen planlagte oppdrag, ettersom sekretariatet for KUNO er overført til en annen institusjon da åremålsavtalen for dette gikk ut..

Eksterne inntekter – når definert som alle inntekter utenom bevilgninger fra KD – er redusert siden 2009, og har sammenheng med lavere NFR-inntekter i 2010.

*Immaterielle rettigheter* er et tema som studenter og stab ved kunsthøgskolen har en høy bevissthet omkring. Temaet adresseres i kunsthøgskolens etiske retningslinjer, i studiekontrakten og tas opp i flere sammenhenger i undervisningen. Beskyttelse av egen og andres opphavsrett har i lang tid vært en viktig bestanddel i profesjonsforberedende kurs både på design- og kunstavdelingene. Våre studenter og stab møter opphavsrettslige problemstillinger til immaterielle rettigheter både i den skapende prosessen, og når arbeidene blir utgitt, offentliggjort eller satt i produksjon.

Vår digitale hverdag reiser nye spørsmål knyttet til forståelse og anvendelse av rettigheter. Dette tematiseres både i den ordinære undervisningen og i etter- og videreutdanningskurs.

## **2.4. Sektormål 4: Forvaltning av ressurser**

*Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivaretatt innenfor rammen av disponible ressurser.*

### **2.4.1. Virksomhetsmål 4.1: Rekruttering og kompetanseutvikling**

*Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.*

#### **KHiBs resultatmål:**

KHiB skal sikre en administrativt robust organisasjon og styrke profesjonaliteten.

KHiB skal ha fokus på rolleavklaring og god arbeidsfordeling og synergieffekter mellom administrativt og faglig personale.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Driftsutgifter pr avlagte 60-studiepoengsenheter	303	310	330 (98 783,6/ 299,5)	343 (101 721/ 296,8)	330
Forholdet mellom vitenskapelige og administrativt ansatte			1,50 (47/31)	1,22 (41/34)	< 1,9
<b>KHiBs styringsparametre:</b>					
Faktiske driftsutgifter (kap 260) pr avlagte 60-studiepoengsenheter <sup>9</sup>	272	267	274	290 (kr 86 229/ 296,8)	311

**Vurdering og måloppnåelse:**

Normalordningen for ansettelse i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger ved KHiB er åremål. Dette er i tråd med Uhl og vedtatt av KHiBs styre. Åremålsordningen er en rekrutteringsform som gir rom for faglig fleksibilitet, både i forhold til vektlegging av strategiske utviklingsområder og i forhold til endringer i studietilbud og studenttilfang.

Åremålsordningen innebærer naturlig nok at ansettelsesprosesser er en kontinuerlig og omfattende oppgave. Det er imidlertid enighet om at fordelene med denne ansettelsesformen er større enn eventuelle ulemper, ikke minst som forutsetning og grunnlag for dynamiske fagmiljøer. KHiB har utviklet omforente rutiner og prosedyrer som sikrer styret et godt beslutningsgrunnlag i ansettelsessaker. Det er i 2010 utarbeidet utkast til nytt personalreglement som ytterligere vil bidra til å sikre tilsettingsorganene et godt beslutningsgrunnlag.

Det har blitt rekruttert godt kvalifiserte kandidater i de fleste utlyste stillinger ved KHiB i 2010. Både nasjonal og internasjonal markedsføring er benyttet. Styret, som er tilsettingsorgan i faglige stillinger, fikk seg forelagt 19 tilsettingsaker i 2010.

I 2010 er det videreført flere prosjekter og prosesser som har til hensikt å evaluere og videreutvikle organisasjonsløsninger og arbeidsflyt. Dette gjelder både innenfor avdelingene isolert sett og mellom avdelingene og administrasjon. Dette er brede prosesser hvor medvirkning og samarbeid er bærende prinsipp, som etter all sannsynlighet vil resultere i nye former for organisering og nye måter å koble arbeidsoppgaver, utfordringer og kompetanser.

KHiB konkluderte i 2010, på bakgrunn av en bred og demokratisk prosess, med å videreføre tidligere ordning med delt ledelse på institusjonsnivå og enhetlig ledelse på avdelingsnivå. Valg av rektor og prorektor og interne styremedlemmer ble gjennomført i 2010.

<sup>9</sup> Med *faktiske* driftskostnader menes Kap. 260-midler fratrukket midler avsatt til investeringsformål. Resultatmålet 2010: Driftsutgifter (89 620 – 3 391) = 86 229 og antall avlagte 60-studiepoengsenheter.

Fordelingen mellom de administrative og faglige stillingsgruppene har vært relativt stabil i de senere år. KHiB er tilfreds med å ha kunnet kanalisere en stor andel av personalressursene til faglig virksomhet. Imidlertid har økt press på administrative ressurser, ikke minst innenfor økonomiforvaltning og internkontroll, medført behov for en oppjustering av administrativ kompetanse og kapasitet. Økonomifunksjonen er styrket med ett årsverk i 2010, og det er tatt høyde for ytterligere styrking av administrative kjernefunksjoner ifm budsjettfordelingen for 2011.

KHiB har for tiden den fjerde kontorlagslærling i rekken under opplæring. Det er utviklet en intern plan for opplæringen med kompetansemål. Størrelsen på institusjonen tilsier at vi ikke kan ta opplæringsansvar for flere kontorlagslæringer enn den vi har i dag. Når det gjelder lærlinger innenfor andre fag, har det vært gjort en vurdering av muligheten for å ta inn lærling innenfor IKT fag som er positiv.

#### 2.4.2. Virksomhetsmål 4.2: Arbeidsmiljø og likestilling

*Universiteter og høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.*

##### KHiBs resultatmål:

KHiB skal opprettholde ordninger med strategisk kompetanseutvikling for både faglige og administrativt tilsatte.

Kunsthøgskolen skal videreføre den gode kjønnsfordelingen både blant faglig og administrativt personale.

##### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	0,50	0,54	0,68 (24/36)	0,77 (26/33)	> 0,50
Andel kvinner totalt	0,50	0,49	0,53 (41/78)	0,50 (38/75)	0,50
Andel kvinner i undervisnings- og forskerstillinger	0,50	0,50	0,56 (25/44)	0,52 (21/40)	0,50
Andel kvinner, per støttestillinger			1,00 (3/3)	1,00 (2/2)	-
<b>KHiBs styringsparametre:</b>					
Andel kvinnelige stipendiater	0,50	0,50	0,53	0,54	0,50
Andel kvinner i teknisk-administrative stillinger	0,52	0,54	0,54	0,53	> 0,50
Sykefravær	2,7 %	3 %	5,2 %	4 %	< 5 %



## Vurdering og måloppnåelse:

KHiB legger gjennom en pro-aktiv og inkluderende personalpolitikk stor vekt på å utvikle et arbeidsmiljø hvor både menn og kvinner trives. Et strategisk fokus på likestilling avspeiles ikke minst i kjønns sammensetningen i de ulike stillingskategorier som er vist over. Kjønnsbalansen i alle stillingskategorier må kunne karakteriseres som svært god, og dette er et faktum som det ligger målrettet arbeid bak. Ved KHiB er likestillingsfokus reflektert i alle sider ved institusjonens virksomhet, og nedfelt i sentrale reglementer og rutiner.

Kunsthøgskolen i Bergen er meget fornøyd med at den jevne kjønnsfordelingen med mindre variasjoner i alle stillingsgrupper er videreført i 2010. Ved KHiB er det etablert en kultur hvor verdien av en bredt sammensatt gruppe av ansatte – hva gjelder kompetanse, bakgrunn, alder og kjønn – blir verdsatt.

Konkret fordeler kvinneandelen i ulike stillingsgrupper ved KHiB seg slik i 2010: Andelen kvinner totalt er 50 %, andelen kvinner i undervisnings- og forskerstillinger er 52 %, andelen kvinner i rekrutteringsstillinger (stipendiater) er 53,8 % og andelen kvinner i teknisk administrative stillinger er 46 %.

Gjennomsnittslønn for kvinner i stilling som professor er lønnstrinn 70,1 (lønnstrinn 70 utgjør kroner 569 800). Tilsvarende for mannlige professorer er lønnstrinn 70,4. For førsteamanuensene ved KHiB er gjennomsnittslønnen for de kvinnelige lønnstrinn 63 som utgjør kroner 500 700, og de mannlige lønnstrinn 62,71 (lønnstrinn 62, 491 100). For høgskolelektorene er gjennomsnittslønn for de kvinnelige lønnstrinn 58,9 (lønnstrinn 58 er 456 400). Mannlige høgskolelektorer har en gjennomsnittslønn på i lønnstrinn 56,3 (lønnstrinn 56 utgjør kroner 440 700).

Uttelling for kvinner i toppstillinger var en omforent målsetting i forbindelse med lokale lønnsforhandlinger i 2010, og bildet for 2010 viser at arbeidsgiversiden i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene har lyktes svært godt med likelønnsambisjonen for disse gruppene.

Kunsthøgskolen gir ansatte reelle muligheter for kompetanseutvikling for å bidra til at institusjonen når sine mål uten at dette går på bekostning av den enkeltes integritet. Kompetanseutvikling skjer ut fra kunsthøgskolens strategiske behov, men er også forankret i et personalpolitisk/arbeidsgiverpolitisk perspektiv hvor den enkeltes interesser, forutsetninger og motivasjon tas i betraktning. Medarbeidersamtalen er bærebjelken i å få kartlagt faglige utfordringer og interesser, som for faglige stillinger nedfelles i en årlig individuell arbeidsplan. Kompetanseutvikling ved KHiB spenner over en rekke former og tiltak – alt fra kortvarige kurs til langvarige FoU prosjekt.

I 2010 fikk to førsteamanuenser, begge kvinner, opprykk til professor etter nasjonal ordning.

### *Sykefravær*

Det legemeldte sykefraværet for tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger er for menn på 0,32 prosent, mens det for kvinner ligger på 3,8 prosent. Det egenmeldte fraværet for gruppen er null prosent for menn og 0,1 prosent for kvinner.

For gruppen administrativt personalet er det legemeldte sykefraværet på 5,5 prosent for menn og 1,41 prosent for kvinner, mens det egenmeldte fraværet er for menn 0,21 prosent og 0,84 prosent for kvinner.

For gruppen drifts- og teknisk personale er det legemeldte sykefraværet på 0,41 prosent for menn og 4,1 prosent for kvinner. Det egenmeldte sykefraværet er for både menn og kvinner på 0,51 prosent.

Totalt sett er dette et resultat vi er rimelig bra fornøyd med. I en institusjon av KHiBs størrelse gir langtidsfravær store utslag i de totale sykefraværstallene, uten at det nødvendigvis har sammenheng med oppfølgingskvaliteten fra arbeidsgivers side.

Tiltak som kontinuerlig gjennomføres er knyttet til forebygging (tilrettelegging av arbeidsplasser m.v), aktiv opplæring av ledere ihht løpende endringer i regelverk og et nært samarbeid med bedriftshelsetjeneste.

Det er ikke rekruttert personer med nedsatt funksjonsevne i 2010.

Ved KHiB har flere ansatte som kunne gå av med pensjon ved oppnådd 67 års alder valgt å fortsette i stilling. I tillegg er det flere tidligere ansatte som arbeider noe som timelønnete på pensjonistvilkår.

### **2.4.3. Virksomhetsmål 4.3: Økonomi- og ressursforvaltning**

*Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.*

#### **KHiBs resultatmål:**

KHiB skal videreføre årviss fordeling av budsjettmidler til strategiske tiltak - i samsvar med målsettinger i strategisk plan.

KHiB skal jevnlig utarbeide og presentere økonomirapporter av høy kvalitet overfor alle budsjettnivåer, herunder budsjettansvarlige, ledelse og styret.

KHiB skal ha god kontroll og styring med avsetningene.

KHiB skal evaluere lønns- og personalsystemet med særlig fokus på konsekvenser ved valgt servicemodell.

KHiB skal sørge for opplæring av budsjettansvarlige i økonomiforvaltning.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,79	1,88	1,84 (31.941'/ 17.354')	1,94 (29.499'/ 15.212')	> 1,5
Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)	- kr 266'	kr 4 699'	- kr 908'	Kr 255'	< 0 <sup>10</sup>

**Vurdering og måloppnåelse:**

Kommentarene under er basert på sentrale elementer av økonomiforvaltningen, relatert til måloppnåelse i forhold til KHiBs resultatmål og fokuserte områder.

*Budsjettfordeling og økonomistyring*

Ved KHiB bidrar følgende prinsipper/vedtak gjennomført over flere år – også for 2010 - til å sikre forsvarlig budsjettfordeling og god økonomistyring i samsvar med KHiBs strategiske prioriteringer:

- *Virksomhetsplaner.* Avdelingene virksomhetsplaner utarbeides parallelt med budsjettarbeidet. Dette bidrar til å sikre styrets prioritering av tildelt budsjettamme. Virksomhetsplanenes utforming bygger på høgskolesektorens målstruktur, og skal således vise hvordan avdelingen tar sikte på å oppfylle kunsthøgskolens målsettinger. Konkrete resultatmål/tiltak i avdelingen bidrar til oppnåelse av sektormål og virksomhetsmål i henhold til målstrukturen – alt innenfor disponibel budsjettamme. Kunsthøgskolens nye strategiske plan er utsatt, men virksomhetsplanene er forutsatt å skulle forankres i prioriteringer i strategisk plan.
- *Premisser* for budsjettfordeling viser styrets fordeling av forventet bevilgningsramme, men også årets prioriterte tiltak for institusjonen og Fellesnivået . Premissene viser også avdelingenes hovedoppgaver og aktivitetskrav i forhold til studentmåltall og kandidater. Premisser for budsjettfordeling er også forutsatt forankret i strategisk plan.
- *Budsjettering.* Budsjetter utarbeides i tett samarbeid mellom økonomienhet og budsjettansvarlige, noe som bidrar til optimalisering av budsjettfordeling og god periodisering av utgifter/inntekter. Dette har også vært tilfellet for 2010.
- *Budsjettansvar.* KHiB har et begrenset antall personer med budsjettfullmakter, og gjennom årlig oppdaterte fullmakter og tildelingsbrev har intensjonen vært å gi klarhet i forhold til ansvar og myndighet for budsjett disponering. Budsjettfullmaktene er presisert og forankret i institusjonen.

<sup>10</sup> Måltallet < 0 (mindre enn null) gjelder Kap. 260-midler.

- *Økonomirapportering.* Månedlig rapportering av økonomisk status til budsjettansvarlige og fast rapportering til styret bidrar til å sikre kontroll med regnskap og prognoser opp mot disponible budsjetttrammer.

### *Strategiske midler*

En del tiltak på institusjonsnivået/fellesnivået krever at det avsettes øremerkede budsjettmidler for å kunne gjennomføres, og for å sikre dette er midler til en rekke spesielle tiltak samlet på fellesnivået.

Dette er bl.a. midler som skal stimulere til faglig virksomhet, som tverrfaglige prosjekter, publikasjoner, kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning, utstillinger, kompetanseutvikling m.m. Budsjettavsetninger til andre strategiske og aktuelle formål er også lagt på fellesnivået, slik som KHiBs byggesak, utvikling av nye web-sider, administrative verktøy og systemer, m.m.

Rammen for strategiske budsjettmidler har siden 2007 vært på ca 3,5 mill kroner, justert for prisvekst, men som følge av behov for budsjettreduksjoner og muligheter for å disponere ubrukte strategiske midler fra tidligere, ble det foretatt budsjettreduksjoner både i 2009 og 2010. Reduksjonen har vært mulig fordi KHiB over flere år har foretatt avsetninger av ubrukte budsjettpotter - til bl.a. KU/F prosjekter og publikasjonsvirksomhet.

### *Avsetninger*

Kunsthøgskolen har gjennom flere år ført en økonomistyring der ubrukte midler av ordinær bevilgning kan overføres fra en budsjettperiode til den neste, - overføringer som er nødvendig for å dekke inngåtte forpliktelser (og til eventuelle reserver). Kunsthøgskolen disponerer tilgjengelige midler langsiktig. Kvalitet i plan- og budsjettprosessen, budsjett disiplin og jevnlig økonomirapportering/-oppfølging bidrar til at KHiB har god kontroll med disponible budsjettmidler og god styring med avsetningene.

Kunsthøgskolen hadde i 2010 et positivt driftsresultat fra årets virksomhet med kr 255', og innebærer at avregning av bevilgningsfinansiert virksomhet øker tilsvarende i 2010. Samtidig er avsetninger knyttet til ikke-inntektsførte bidrag redusert med kr 555'. Følgelig er KHiBs samlede avregning med statskassen redusert med kr 300' i 2010, dvs. fra kr 14.587' ved inngangen av 2010 til kr 14.287' pr 31.12.2010.

Det vises til foreløpig årsregnskap og ledelseskomentarer for nærmere redegjørelse og detaljering av avsetningsnivået pr 31.12.2010.

### *Oppfølging av gjeldende regelverk for anskaffelser*

Både innkjøpsfaget og regelverket for anskaffelser i staten er omfattende. For institusjoner under en viss størrelse er det krevende å dimensjonere riktig mengde ressurser i forhold til en sjelden gang å håndtere komplekse og/eller større anskaffelser.

Revisjon av anskaffelsesområdet november 2009 konkluderte med at KHiBs innkjøp på flere områder ikke tilfredsstillende kravene i forskrift om offentlige anskaffelser.

KHiB har hatt betydelig fokus på anskaffelsesområdet i 2010. Dette er fortsatt mye som kan forbedres, men KHiB har hatt bedre grep på sine anskaffelser i 2010 – bl.a. gjennom følgende:

- KHiBs styre vedtok *mål og strategier for anskaffelser og reglement for anskaffelser* i styremøtet 24.11.09. Med dette etablerte KHiB et godt grunnlag for videreutvikling av anskaffelsesvirksomheten.
- KHiB har i 2010 inngått en avtale om bistand på anskaffelsesområdet med NHH (innkjøpsrådgiver ved NHH). Denne bistanden har vært svært verdifull for KHiB og avtalen er videreført i 2011.
- Etter revisjonsresultatene har KHiB utformet en omfattende tiltaksplan for anskaffelsesområdet. Gjennomføring av tiltak er bra i rute i henhold til plan, og enkelte tiltak gjennomføres med bistand fra NHH.

Ved budsjettfordeling 2010 vedtok styret å styrke økonomiforvaltningen, og anskaffelsesvirksomheten var eksplisitt nevnt som et av de områdene som skulle styrkes. KHiB har gjennom tilsetting av ny økonomimedarbeider (tiltrådt februar 2011) styrket økonomifunksjonens kapasitet og fokus til anskaffelsesområdet.

KHiB er, sammen med de øvrige utdanningsinstitusjonene i Bergen (UiB, HiB, NHH og KHiB), en del av et forhåpentlig vellykket fremtidig SAK-samarbeid på anskaffelsesområdet. Med de potensielle gevinster som ligger i forhold til å oppnå korrekt gjennomføring og kostnadsbesparelser, er sentralisering og samarbeid omkring innkjøp og innkjøpskompetanse et tiltak som KHiB har store forventninger til.

#### *Forvaltning av bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet*

KHiB har fortsatt relativt få bidrags- og oppdragsaktiviteter (BOA), men det foregår i økende grad prosjekter/aktiviteter med delvis ekstern finansiering. BOA stiller krav til god planlegging fra beslutningstakere og involverte – enten det er utdanningssamarbeid, FoU-samarbeid eller andre prosjekter med ekstern finansiering.

KHiB har utfordringer med planlegging og budsjettering av prosjekter og aktiviteter med delvis ekstern finansiering. Forbedringspotensialet synes å gjelde særlig nødvendig involvering og bedre informasjon om prosjektene fra avdelinger til administrasjon for å sikre god og systematisk planlegging og budsjettering.

Gitt utfordringene som er omtalt over har KHiB hatt grunn til å øke fokus på håndtering av bidrags- og oppdragsaktiviteter (BOA).

Ved budsjettfordeling 2010 har styret satt av midler til funksjoner som tydeligere må forankres med hensyn til organisering og ansvar og sikres tilstrekkelige ressurser. Håndtering av BOA er et slikt område.

KHiB har utlyst og foretar om kort tid tilsetting i en nyetablert stilling som koordinator for etter- og videreutdanning og eksternfinansiert virksomhet. Denne stillingen vil bl.a. få ansvar for å koordinere, styrke og profesjonalisere kunsthøgskolens bidrags- og oppdragsaktiviteter.

#### *Oppfølging intern kontroll*

Omtalte punkter under refererer til § 14 i reglement for økonomistyring i staten (ØR):

- a) KHiB fordeler tildelte midler ned på hovedbudsjettenheter og underliggende budsjettenheter og prosjekter. Tildelte budsjetter følges opp gjennom månedlige økonomirapporter til budsjettansvarlig.

- b) Ved fastsettelse av årlige budsjetterammer for hovedbudsjettenhetene utformes budsjettpremisses. Disse setter måltall og normalkrav for hhv. studenttall og studiepoengsproduksjon og kandidatproduksjon. Her presiseres også hovedoppgaver for avdelingene, mens det for institusjonsnivået/fellesnivået formuleres tiltak for mål- og strategioppnåelse. Avdelingene utarbeider også egne årlige virksomhetsplaner. Oppfølging foregår bl.a. gjennom semestervise styringsdialogmøter med avdelingene og gjennom jevnlig ledermøter.
- c) KHiB har en relativt oversiktlig organisasjon i forhold til å ivareta en effektiv utnyttelse av ressursene. Likevel er det utfordringer knyttet til at KHiBs personellressurser er begrenset og skal ivareta mange faglige og administrative oppgaver og krav. Krav til gjennomføring gjør at det må være balanse mellom ressursbruk på *effektivitetsmålinger* og nødvendig ressursinnsats til *operativt arbeid*.
- d) KHiB mener å ha god kvalitet i regnskapsarbeidet i 2010, til tross for at økonomifunksjonen har vært særlig sårbar i nesten hele 2010. Informasjon om prinsipper og økonomimodell (budsjettenheter, konti, prosjekter, m.m.) flyter relativt lett ved KHiB. Ulike regnskapsbilag gjennomgår kontroller i flere ledd før de bokføres. Imidlertid medvirker de siste årenes stadige endringer til at det er nødvendig med høy oppmerksomhet og innsats for å opprettholde god regnskapskvalitet. Det er å håpe at det etter hvert blir noe mer stabilitet i forhold som påvirker regnskapsføringsmetoder.
- e) KHiB aktiverer og avskriver eiendeler i henhold til nye rutiner for registrering av anleggsmidler f.o.m. 2009.
- f) KHiB besitter høy kompetanse på Agresso økonomisystem, noe som er nyttig i forhold til god økonomistyring og økonomirapportering. KHiB har videreutviklet regnskapsrapporter og regnskapsspøringer til et nivå som bidrar til god økonomisk oversikt. Kompetansen er imidlertid sårbar.
- g) Arbeidsflyt for utbetalinger er organisert på en slik måte at prosessen skal bidra til transparens i forhold til å kunne forebygge og avdekke evt. misligheter, dvs. gjennom *fakturakontroll – anvisning – bokføring – godkjenning for utbetaling*.

KHiBs interne kontrollrutiner kan stadig forbedres. Fra 2011 er økonomifunksjonen styrket - og økt internkontroll er et område som vil få fokus fremover.

Se for øvrig Kap. 2.7 Økonomirapportering.

**2.4.4. Virksomhetsmål 4.4: SAK**

*Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.*

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat				Ambisjonsnivå
	2007	2008	2009	2010	2010
<b>KDs styringsparametre:</b>					
Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader)				0	-

Se omtale under kap. 1.3.

**2.5. Øvrig rapportering****2.5.1. Studentkapasitet**

På bakgrunn av at Kunsthøgskolen i Bergen ikke er en del av det resultatbaserte finansieringssystemet, er vi avhengig av at alle studieplasser er fullfinansierte. KHiB har ikke kapasitet til å øke opptaket ytterligere uten fullfinansiering ved oppstart. Våre vurderinger og forslag er derfor basert på fullfinansierte studieplasser, jfr. KHiBs Budsjettforslag 2012, tiltak utenfor rammen. KHiB vil foreta en mer grundig analyse av dette i løpet av 2011. Se vedlegg om studentkapasitet.

## 2.5.2. Administrative områder

### Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

KHiB har utarbeidet en beredskapsplan hvor ansvar, oppgaver og fullmakter er nærmere avklart. Beredskapsplanen som ble implementert i 2006 gir en beskrivelse av ansvar, organisering og oppgaver for situasjoner som krever ekstraordinære tiltak for å unngå eller begrense skadevirkninger for mennesker, miljø, materielle verdier samt KHiBs omdømme. I utarbeidelsen og vedlikeholdet av beredskapsplanen er det gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser. Konkret er det utarbeidet tiltakskort med prosedyre- og ansvarsbeskrivelser for fare-/ulykkessituasjoner som er vurdert.

Beredskapsarbeidet ved KHiB vil gjennom implementeringen av elektronisk HMS system bli bedre integrert i den øvrige virksomheten ved KHiB.

### Miljøledelse

KHiB har miljøbevissthet som ivaretar de mest sentrale miljøutfordringene KHiB står overfor. Det er kanskje særlig i forhold til *anskaffelser, avfallshåndtering og energi* at KHiB kan yte et miljøbidrag av betydning.

*Anskaffelser:* I forbindelse med at styret 24.11.09 vedtok KHiBs *Mål og strategier for anskaffelser*, ble miljøaspektet gitt høy prioritet i punktet. Større IKT-kjøp skal kanaliseres gjennom IKT-enheten, som i stor grad handler gjennom sentrale innkjøpsavtaler. Dette bidrar til å sikre kvalitet på produkter og derigjennom redusere livssyklus-kostnader. Av samme årsak er kjøp av større inventar og bygningsmessige investeringer sentralisert.

*Avfallshåndtering:* Det er etablert ulike ordninger/ avtaler for ulike typer avfall. KHiB har etablerte rutiner med kildesortering av boss mht. papp, papir, elektrisk artikler. Det samme gjelder spesialavfall som kjemikalier, lysrør, malingsrester.

*Energi:* KHiBs muligheter for ENØK-tiltak begrenses i en viss grad av nåværende bygg og leieforhold. KHiBs lokaler er for øvrig gamle og umoderne i forhold til oppvarming og energiforbruk. Likevel har KHiB i 2010 redusert energiforbruket ved aktiv styring av bl.a. varme-/ventilasjonsanlegg.

### Systematiske brukerundersøkelser

Ved KHiB gjennomføres årlig målrettede og systematiske opptaksundersøkelser blant de søkerne som kommer til annet opptak ved institusjonen, for å sikre at vi klarer å nå ulike søkergrupper på en best mulig måte. Ressursbruken til rekruttering av nye studenter er gjenstand for en kontinuerlig diskusjon både med hensyn til omfang og innretning.

Det gjennomføres også årlige oppsummeringsmøter med eksterne sensorer for å sikre kvaliteten på sensurering og få en tilbakemelding om kvalitet over tid på studentenes eksamensarbeid.

Styret som har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø og får seg forelagt årsrapport fra LMU og opptaksrapport samt semesterevalueringer, som dokumentasjon på institusjonens arbeid med læringsmiljøet.



## 2.6. Kap 281: Program for kunstnerisk utviklingsarbeid

Rapportering vedrørende program for kunstnerisk utviklingsarbeid er foretatt av administrativ leder for programmet.

Departementet oppnevnte nytt programstyre med virkning fra 01.01.10, og foretok en justering av oppnevningen på høsten, som følge av at to av de oppnevnte medlemmene ba seg fritatt for oppgaven. Programstyret består nå av:

- Professor Aslaug Nytnes, Høgskolen i Bergen, leder;
- Førsteamanuensis Peter Tornquist, Norges musikkhøgskole, nestleder;
- Professor Jeannette Christensen, Kunsthøgskolen i Oslo;
- Førsteamanuensis Siri Dybwik, Universitetet i Stavanger;
- Professor Nina Malterud, Kunsthøgskolen i Bergen;
- Førsteamanuensis Hans Knut Sveen, Universitetet i Bergen
- Professor Malte Wadman, Høgskolen i Lillehammer.

Programstyret har fra og med 2010 fått utvidet sitt ansvarsområde med det nye nasjonale prosjektprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid. Som en følge av dette har departementet besluttet at virksomheten skifter navn til *Program for kunstnerisk utviklingsarbeid*. Etter konsultasjon med departementet har programstyret vedtatt at de to virksomhetsområdene skal ha betegnelsen *Stipendiatprogrammet* og *Prosjektprogrammet*.

Fra og med 2009 overtok programmet ansvaret for å tildele stipendiatmidler til institusjonene for gjennomføringen av det enkelte stipendiatprosjekt. I 2010 fikk programstyret samlet stilt til disposisjon bevilgninger til Stipendiatprogrammet på knapt 19,3 MNOK, hvorav 3 MNOK var avsatt til programdriften og til produksjonstøtte til stipendiatprosjekter. Det ble samtidig gitt en første bevilgning til prosjektprogrammet på 2 MNOK. Totalbevilgningen til programstyret var dermed på ca. 21,3 MNOK.

I tillegg til årets bevilgning har programstyret hatt til rådighet overført bevilgning fra tidligere år på totalt knapt 5,0 MNOK. I dette beløpet inngikk ikke-utbetalte tilsagn om produksjonstilskudd til stipendiatenes prosjekter på knapt 1,8 MNOK.

Årets drift av programmet beløper seg totalt til vel 18,1 MNOK, hvorav ca. 14,3 MNOK finansierer stipendiatenes virksomhet ved institusjonene 400' NOK er utbetalt i produksjonstøtte og vel 3,4 MNOK knytter seg til driften av programmet – mot vel 2,5 MNOK i 2009. Økningen i programmets driftsutgifter fra 2009 til 2010 henger dels sammen med at kunsthøgskolens kompensasjon for operatørrollen er økt fra 600' NOK i 2009 til vel 1 MNOK i 2010, dels det merarbeidet som følger av at et nytt programstyre skulle komme å jour med programmets oppgaver og virksomhet, dels oppstart av et omfattende arbeid for å sikre at programmet blir tilpasset doktorgradsnivået i det nye *Kvalifikasjonsrammeverket* og dels et betydelig merarbeid for både programstyret og administrativ leder knyttet til utviklingen av regelverket for det nye prosjektprogrammet. Det er også gjort en stor innsats for å oppjustere og ajourføre programmets hjemmesider i løpet av 2010.

Ordningen med at programmet har ansvaret for å utbetale bidragene til stipendiatenes virksomhet ved institusjonene, har vært en fornuftig løsning, bl.a. fordi programstyret – i større grad enn tidligere – har hatt anledning til å knytte klare premisser til bevilgingene til institusjonene. Det vises i denne sammenheng også til at programstyret i møte med KD høsten 2010 fikk tilsagn for å kunne disponere noe av stipendiatmidlene til fellestiltak for stipendiatene i programmets regi.

Utbetalingen av stipendiatmidler er noe mindre enn bevilgningen i 2010. Dette har i dels sin årsak i at det forrige programstyret, i forbindelse med opptaket i 2009, besluttet at to stipendiatstillinger skulle overføres til neste års opptak – for å sikre en noe jevnere fordeling av stipendiater i de forskjellige årskullene (jfr. programstyrets rapport for virksomheten i 2009) og dels at en stipendiat ved KHiO sa opp sin stilling pr. 01.07.09. For regnskapsåret 2010 kom dermed ikke midlene for disse stillingene til utbetaling før fra 01.10.10. Det er gjort en viss kompensasjon for dette, ved at programstyret tok opp en ekstra stipendiat i 2010. For inneværende *stipendiatår* (01.10.10 – 31.09.11) finansieres derfor 24 stipendiater i programmet.

For 2010 er det tilrettelagt for at den samlede stipendiatvirksomheten i programmet kan rapporteres gjennom DBH.

Det har vært gitt nye produksjonstilsagn fra programstyret i 2010 til gjennomføringen av spesielt kostnadskrevenne stipendiatprosjekter med ca 200' NOK. Samtidig er det utbetalt 400' NOK til institusjonene knyttet til tidligere tilsagn, og foretatt noen justeringer av tidligere tilsagn som ikke vil komme til utbetaling. Samlet overføres det dermed produksjonstilsagn til 2011 med ca. 1,4 MNOK. Dette er noe lavere beløp enn den tilsvarende overføringen til 2010.

Programstyret har nedlagt et stort arbeid gjennom hele 2010 med utformingen av regelverket for det nye *Prosjektprogrammet*. Den endelige utformingen av dette regelverket ble fastsatt i januar 2011, og er oversendt til departementet. Det er i løpet av januar og februar 2011 arrangert lanseringsmøter for det nye programmet i Bergen, Oslo, Trondheim, Stavanger, Tromsø og Kristiansand. Alle medlemsinstitusjoner i UHR har vært invitert til disse møtene. Programstyret har vedtatt å ikke belaste utviklingsutgifter for denne delen av programvirksomheten mot bevilgningen i 2010, og denne er derfor i sin helhet overført til 2011.

Sammenstilt er nøkkeltallene for hele programmet i 2010 slik:

Bevilgning KD 2010	21 292
Overført fra 2009	4 961
Driftsutgifter 2010	18 148
Resultat/Overføres til 2011	<b>8 105</b>
Produksjonstilsagn <sup>11</sup>	1 385
Tilsagn oversettelse	15
Prosjektprogrammet	2.000
Til programstyrets disposisjon	<b>4 705</b>

Programstyret vil avgi egen rapport om driften og de økonomiske disposisjonene i 2010, inklusive regnskapsforklaringer.

<sup>11</sup> Her vises summen av alle de produksjonstilsagn som er gitt av programstyret frem til dette regnskapsårets utgang, og som ikke er bokført som utbetalt.

## 2.7. Økonomirapportering

Kunsthøgskolens resultatregnskap for 2010 er i balanse. Dette reflekterer både god planlegging og oppfølging av budsjettet. Budsjettbalansen må for øvrig ses i sammenheng med at KHiB ikke har foretatt investeringer i det omfang som det er behov for, samt at det ikke er foretatt utvidelser av lokaler i forbindelse med etablering av nye studieplasser.

Resultatet som vedrører KHiBs ordinære rammebevilgning (kap 260) viser en svak økning i avsetningene. Samtidig skjuler resultatet vesentlige investeringsbehov som ikke lar seg gjennomføre innen bevilgningsrammen, samt nødvendige avsetninger til budsjettfordeling 2011.

Det har påløpt en del uforutsette, store kostnader i 2010 som ville vært problematisk å håndtere uten planlagte avsetninger pr 31.12.09. Dette gjelder ikke minst kostnader knyttet til mange ansettelsesprosesser i 2010 og press på investeringstiltak.

KHiBs resultatoppstilling for 2010 (i forhold til 2009):

	Note	31.12.2010	31.12.2009
Inntekt fra bevilgninger	1	97 545 053	92 279 058
Tilskudd og overføringer fra andre	1	3 355 330	4 098 992
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner	1	0	
Salgs- og leieinntekter	1	981 447	1 534 654
Andre driftsinntekter	1	108 026	0
<b>Sum driftsinntekter</b>		<b>101 989 855</b>	<b>97 912 705</b>
Lønn og sosiale kostnader	2	55 576 797	52 447 762
Varekostnader			
Andre driftskostnader	3	44 416 357	44 550 974
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	
Avskrivninger	4,5	1 727 512	1 784 870
Nedskrivninger	4,5		
<b>Sum driftskostnader</b>		<b>101 720 667</b>	<b>98 783 606</b>
<b>Ordinært driftsresultat</b>		<b>269 189</b>	<b>-870 901</b>
Finansinntekter	6	8 392	8 263
Finanskostnader	6	22 912	45 066
<b>Sum finansinntekter og finanskostnader</b>		<b>-14 520</b>	<b>-36 803</b>
<b>Resultat av ordinære aktiviteter</b>		<b>254 669</b>	<b>-907 704</b>
Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet	15	-254 669	907 704
<b>Periodens resultat</b>		<b>0</b>	<b>0</b>

Omtalte endringer i resultatposter relateres til endringene fra 31.12.09 til 31.12.10:

I resultatregnskapet viser *driftsinntekter* en økning. Utover at bevilgninger er kompensert for lønns- og prisvekst, har økningen sammenheng med konsekvensjustering av bevilgninger til 15 studieplasser fra revidert nasjonalbudsjett 2009. Tilskudd til prosjekter finansiert av Norges Forskningsråd (NFR) er lavere enn for 2009.

Det er nær 6 % økning i *lønn- og sosiale kostnader*. Dette kommer som følge av lønnsvekst og økte pensjonskostnader, men skyldes også økt aktivitet knyttet til økning i bevilgninger som nevnt over, samt nye stipendiater høsten 2009.

*Andre driftskostnader* har i sum en liten nedgang i kostnader siden 2009, noe som først og fremst har vært knyttet til merkostnader forbundet med overgang til erstatningslokaler og nødvendige bygningsmessige arbeider i den forbindelse.

Foreløpig årsregnskap 2010 ble godkjent av kunsthøgskolens styre 15.02.11 og oversendt Kunnskapsdepartementet via DBH samme dag. For nærmere detaljer og omtale av resultat- og balanseposter, noter, med mer, vises det til foreløpig årsregnskap 2010 med ledelseskommentarer.

### 3. Planer for 2011

Kunsthøgskolen har under hvert virksomhetsmål satt en rekke *egne kvalitative resultatmål* for virksomheten i 2011. Suksess i forhold til KHiBs virksomhet kan først og fremst måles kvalitativt, derfor er vårt hovedfokus på egne kvalitative resultatmål, men det er også satt et antall egne styringsparametre med *kvantitative resultatmål*.

I tilknytning til og under hvert virksomhetsmål er det foretatt *risikovurderinger* i henhold til angitt metode for å avdekke risikovesentlighet (jfr. kap 1.2.3). Disse vurderingene finnes i egen dokumentasjon. Vi har gjengitt det vi opplever som *vesentlige risikoer* - og relevante tiltak for å redusere evt. risiko.

Planer for 2011 er utarbeidet i tråd med hovedføringer i kommende Strategiplan 2011-2015. Selv om denne ikke er endelig vedtatt i styret ennå, er retningen klar.

#### 3.1. Plan for virksomheten i 2011

##### Sektormål 1: Utdanning

*Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innenfor forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.*

##### 3.1.1. Virksomhetsmål 1.1

*Universiteter og høyskoler skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.*

##### KHiBs resultatmål:

Studietilbudet i ulike kunst- og designfag skal sikres ut fra nasjonale behov. KHiB skal ha studietilbud på bachelor- og masternivå innenfor følgende avdelinger/fagområder:

Avd. for design: Møbel- og romdesign/interiørarkitektur og visuell kommunikasjon, PPU for kunst og design;

Avd. kunstakademiet: Billedkunst som maleri, video, performance, 3D-arbeid og lyd;

Avd. for spesialisert kunst: Fotografi, grafikk, keramikk og tekstil, samt kuratorpraksis.

Utredning av ny avdelingsstruktur basert på to avdelinger (design og kunst) skal ferdigstilles i løpet av 2011.

Undervisningen skal være basert på kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning.

Internasjonal rekruttering til faglige stillinger skal videreføres.

Undervisningsomfang skal tilpasses ressurser og studenttall.

Studier innen nye medier på fagområde visuell kommunikasjon skal følges opp, i langsiktig samarbeid med de andre avdelingene. Utvidelse på masternivå skal vurderes. Dette forutsetter økt tildeling, jfr. KHiBs budsjettforslag for 2012.

Kapasitet for nye studieplasser skal utredes. Styret har avsatt midler til utredning i budsjett 2011.

Etter- og videreutdanningstilbudet skal styrkes. (Ny koordinator starter våren 2011)

Mulig samarbeid om utdanning med relevante partnere skal følges opp.

### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Antall kvalifiserte førstevalgsøkere per studieplass	7,0	7,4	7,5	<b>7,0</b>
<b>KHiBs styringsparametre:</b>				
Antall EVU-kurs	17	10	7	<b>12</b>
Antall uteksaminerte kandidater ved institusjonen	93	110	124	<b>110</b>

### Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

- Sviktende rekruttering av høyt kvalifisert og egnet faglig personell
  - Aktiv faglig ledelse;
  - Målrettet profilering av KHiB;
  - Gode spesifikasjoner av oppgaver og betingelser ved rekruttering av ansatte;
  - Målrettet arbeid for videreutvikling av attraktivt arbeidsmiljø;
  - Sikre gode prosesser for rekruttering av fagstab, forankret i et strategisk fagutviklingsperspektiv;
  - Andel førstekompetanse i stab videreføres.
- Sviktende integrasjon av nye faglig ansatte
  - Klare rammer for og forventninger til arbeidsoppgavene;
  - Systematisk opplæring, oppfølging og veiledning;
  - Arbeide for felles institusjonsforståelse og kultur for mangfold og toleranse.

**3.1.2. Virksomhetsmål 1.2**

*Universiteter og høyskoler skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.*

**KHiBs resultatmål:**

Nye studieplaner tilpasset kvalifikasjonsrammeverket skal ferdigstilles i løpet av 2011.

Utviklingen i læringsmiljøet skal følges i henhold til målformuleringer i kvalitetsutviklingsprogrammet (KUP).

KUP skal revideres i sammenheng med arbeid med nye studieplaner.

Høy gjennomføringsprosent skal opprettholdes.

Det skal fokuseres på ansvar for egen læring, krav til faglig progresjon og forpliktende deltakelse i studiemiljøet for studenter på alle trinn.

Fellesfaglige undervisningstiltak skal fortsatt stimuleres. Budsjettramme for fellesfaglige tiltak er økt.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Antall nye studiepoeng per egenfinansiert heltidsekivalent per år	55,8	57,2	57,4	<b>55</b>
Antall studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling	8,8 (297/33,9)	9,0 (314/34,8)	9,4 (310/33)	<b>9,0</b>
Gjennomføring iht. avtalte studieplaner			97,9 %	<b>85 %</b>
<b>KHiBs styringsparametre:</b>				
Gjennomføringsprosent BA	98,57	97,54	97,9 %	<b>85 %</b>
Faktor: Regnskap/budsjett for tverrfaglige prosjekter (1000 kr)	482/550	439/300	300/300	<b>400/400</b>

### **Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:**

- For lave investeringsrammer, mangel på oppdatert utstyr. Ulike rammevilkår for kunst- og designutdanningene i Norge gir ulik konkurranseevne.
  - Søke KD om styrket ramme nå, ikke vente på nybygg;
  - Stram prioritering internt.
- Problematiske lokaler, mangel på møteplasser på tvers av lokaliteter
- Slitasje ved sterkt forsinket byggesak
  - Aktiv innsats i byggesaken;
  - Videreutvikle tiltak for å skape sosiale møteplasser.

### **3.1.3. Virksomhetsmål 1.3**

*Universiteter og høyskoler skal ha et utstrakt internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som bidrar til økt utdanningskvalitet.*

#### **KHiBs resultatmål:**

KHiB skal opprettholde en stor andel av sine studenter på utveksling og et høyt tall på innreisende utvekslingsstudenter.

Avdelingene og faglig ledelse skal videreføre aktiv deltakelse i større nettverk som Nordplus (KUNO og Cirrus), Erasmus, Cumulus og ELIA<sup>12</sup>. Avdelingene skal delta i internasjonale nettverk/fora og samarbeide med andre internasjonale utdanningsinstitusjoner i henhold til planlagte tiltak i avdelingenes virksomhetsplaner.

Avdelingene skal videreføre bruk av internasjonale gjestelærere til kurs og prosjekter.

Deltakelse i samarbeidet Nordic Sound Art på MA-nivå i regi av KUNO skal videreføres.

---

<sup>12</sup> Nordiske og europeiske nettverk for faglig samarbeid mellom institusjoner for høyere kunst- og designutdanning.



**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	56	57	59	50
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud <sup>13</sup>	12	12	12	12
Antall studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (fellesgrader/Joint Degrees)	0	0	0	0
<b>KHiBs styringsparametre:</b>				
Faktor: <i>Regnskap/budsjett</i> for kompetansemidler til faglige ansatte (1000 kr)	243/350	145/300	252/300	<b>300/300</b>

**Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:**

- Prosjekter ikke godt nok integrert i avdelingens og fellesnivåets planer og budsjetter
  - Bevisst planlegging, styring og kontroll i henhold til avdelingens virksomhetsplaner;
  - Systematisk intern kommunikasjon i planleggingsfasen

<sup>13</sup> Tilsvarende tidligere rapportering av kunsthøgskolens 2 MA-studieprogram, men nå i samsvar med definisjonen av emner á 10 studiepoeng.

## Sektormål 2: Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning

*Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid.*

Av tildelingsbrevet for 2011 fremgår at kunsthøgskolens planer under sektormål 2 må omfatte virksomhetsmål 2.1 og 2.5. Vi har valgt å skille mellom *forskerutdanning* og *kunstnerisk utviklingsarbeid* under hhv. virksomhetsmål 2.1 og 2.5. Følgelig er KDs styringsparametre i tilknytning til stipendiater fremstilt under virksomhetsmål 2.1.

### 3.1.4. Virksomhetsmål 2.1

*Universiteter og høyskoler skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet. Forskerutdanningen skal være innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og samfunnet for øvrig.*

#### KHiBs resultatmål:

Kunsthøgskolen skal som operatør av Program for kunstnerisk utviklingsarbeid være aktiv pådriver for høy kvalitet i Stipendiatprogrammet.

Stipendiater skal rekrutteres ut fra strategiske mål og fokusområder.

Stipendiater skal få god faglig oppfølging og aktivt integreres i avdelingens og det øvrige fagmiljøet ved institusjonen.

#### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Antall ferdige stipendiater, per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling				<b>0,09</b> (3/33)
Andel ferdige stipendiater av opptatte personer på stipendprogram fem år tidligere	1 av 2	0 av 0	0 av 0	<b>1 av 3</b>
<b>KHiBs styringsparametre:</b>				
Antall stipendiater tatt opp i programmet	3	1	2	<b>2</b>
Antall uteksaminerte stipendiatkandidater	0	0	0	<b>3</b>

**Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevant tiltak:**

- For dårlig gjennomstrømming av stipendiater
  - Rekrutteringsprosesser som sikrer at man får egnede søkere;
  - Sikre intern oppfølging av stipendiater gjennom gode veiledere, godt samarbeid mellom veiledere og god oppfølging av veiledere;
  - Støtte programmets arbeid for å bli doktorgradsprogram.
- Ikke fullfinansierte stipendiater
  - Råderett over tiltak ligger ikke hos KHiB.

**3.1.5. Virksomhetsmål 2.5**

*Kunsthøgskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder<sup>14</sup>, og skal arbeide med kunstnerisk utviklingsarbeid, forskning, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet innenfor aktuelle kunst- og designfag. Kunsthøgskolene skal innrette sin forskningsinnsats slik at forskerutdanningen holder høy internasjonal kvalitet, og samarbeide nasjonalt og internasjonalt om forskning og kunstnerisk utviklingsarbeid.*

**KHiBs resultatmål:**

Kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning ved KHiB skal holde høy internasjonal kvalitet.

Slutføringen av NFR-prosjektet *Kunstnarleg verdiskaping (K-verdi)* skal følges opp.

Former for videreføring av *Sensuous Knowledge* skal vurderes.

KHiB skal få tildelt eksterne prosjektmidler etter søknad til Prosjektprogrammet i 2011.

KHiB skal bidra internasjonalt i utviklingen av begrepet *artistic research*.

Det skal utvikles flere prosjekter med internasjonale forpliktete partnere.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KHiBs styringsparametre:</b>				
Forskningsrådets tildelinger per undervisnings, forsknings og formidlingsstilling	14,1'	73,4' (3251'/44)	45' (1802'/40)	<b>40'</b>
Faktor: Regnskap/budsjett FoU-prosjekter (1000 kr) <sup>15</sup>	451/500	513/270	629/200	<b>&gt; 500/400</b>
Innsendte søknader fra KHiB til Prosjektprogrammet				<b>2</b>

<sup>14</sup> KHiB vil bemerke at virksomhetsmål 2.5 bør revideres slik at det som er merket i rødt tas ut. Det som står i det følgende ledd dekker KHiBs oppgaver. Forskerutdanning forstås i denne sammenheng som Stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid.

<sup>15</sup> Resultatmål viser regnskap totalt i forhold til årets budsjetttramme til formålet.

**Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:**

- Intern organisasjon for kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning er ikke optimal
  - Ansette ny koordinator for KU og F;
  - Følge opp kommende strategiplan.
- Ingen søknader fra KHiB til Prosjektprogrammet i 2011
  - Sette av tid og ressurser til å utvikle søknader i sammenheng med KHiBs strategi på området.
- Prosjekter ikke godt nok integrert i avdelingens og fellesnivåets planer og budsjetter
  - Bevisst planlegging, styring og kontroll i henhold til avdelingens virksomhetsplaner og KHiBs strategiplan;
  - Systematisk intern kommunikasjon i planleggingsfasen.

### Sektormål 3: Formidling og samfunn

*Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og bidra til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.*

#### 3.1.6. Virksomhetsmål 3.1

*Universiteter og høyskoler skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra forskning og utviklingsarbeid.*

#### KHiBs resultatmål:

Strategisk og helhetlig formidling av FoU-virksomheten i relevante medier skal utvikles, bl.a. med sikte på å utnytte alle utadrettede prosjekter til profilering av institusjonens virksomhet.

www.khib.no skal formidle vårt kunstneriske utviklingsarbeid og forskning bedre.

Det skal organiseres årlige Masterutstillinger, Bachelorutstilling og Åpen Dag. Gode formidlingstiltak rundt disse skal sikres. Eksterne utstillingssteder skal følges opp.

Rom8 i Vaskerelven skal aktivt formidle kunsthøgskolens virksomhet.

Kunsthøgskolens publikasjonsvirksomhet skal videreføres. Prosedyrene rundt distribusjon/salg av publikasjonene må videreutvikles, gjerne i samarbeid med andre aktører.

#### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KHiBs styringsparametre:</b>				
Faktor: Regnskap/budsjett for publikasjonsprosjekter (1000 kr)	247/400	163/0	28/0	› 350/0 <sup>16</sup>

<sup>16</sup> Det budsjetteres ikke med nye midler i 2011 ('0' i nevner). Publiseringsaktivitet opprettholdes ved bruk av avsatte publikasjonsmidler fra tidligere år.

**Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevant tiltak:**

- Ikke langsiktige avtaler med sentrale eksterne visningssteder
  - Følge opp nettverk.
- Ikke tilstrekkelig fokus på formidlingsaspektet i KU/F prosjektplaner
  - Krav til formidlingsplaner i interne prosjektsøknader;
  - Fokus i stabsdiskusjoner;
  - Bevisst forhold til målgrupper.

**3.1.7. Virksomhetsmål 3.2**

*Universiteter og høyskoler skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom utdanning, innovasjon og verdiskapning.*

**KHiBs resultatmål:**

Det skal samarbeides med lokale og regionale myndigheter og næringsinteresser om nyskaping og karriereutvikling. Dette skal også bidra til å styrke kunst- og designmiljøet i Bergen.

KHiB skal delta på arenaer der studenters og ansattes arbeider kan bidra til samfunns- og næringsutvikling.

KHiB skal skape møtesteder med andre aktører og utvikle utstrakt samarbeid med relevante partnere regionalt og internasjonalt for å sikre faglig bidrag av høy kvalitet til samfunnsutviklingen.

Satsing på etter- og videreutdanningstilbud skal være faglig relevant og generere inntekter.

Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA) skal opprettes.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Andelen oppdrags- og bidragsfinansiert aktivitet i forhold til samlede driftsinntekter <sup>17</sup>	1006	1 008	<b>0,016</b> (1 661'/ 101 990')	<b>&gt; 0,01</b>
Antall nyopprettede selskaper				-
Antall mottatte forretningsideer				-

<sup>17</sup> Styringsparameter endret fra "omfang" i 2009 til "andel" i 2010.

**Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:**

- EVU-prosjekter ikke godt nok integrert i avdelingens og fellesnivåets planer og budsjetter
  - Bevisst planlegging, styring og kontroll i forhold til virksomhetsplaner og strategiplan;
  - Systematisk internkommunikasjon om aktuelle prosjekter.

**Sektormål 4: Forvaltning av ressurser**

*Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivare tatt innenfor rammen av disponible ressurser.*

**3.1.8. Virksomhetsmål 4.1**

*Universiteter og høyskoler skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.*

**KHiBs resultatmål:**

Utredning av ny avdelingsstruktur basert på to avdelinger (design og kunst) skal ferdigstilles i løpet av 2011.

En administrativt robust organisasjon skal sikres. Profesjonaliteten skal styrkes.

Det skal fokuseres på rolleavklaring og god arbeidsfordeling og synergieffekter mellom administrativt og faglig personale.

Dekaners arbeidssituasjon skal styrkes. Midler er avsatt i budsjett 2011.

Administrativ forvaltning på flere områder skal styrkes. Midler er avsatt i budsjett 2011.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Driftsutgifter pr avlagt heltidsekvivalent.	310	330 (98 783,6/299,5)	343 (101 721/296,8)	350
Driftsutgifter pr publikasjonspoeng				
Forholdet mellom antall tilsatte i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger og antall tilsatte i administrative stillinger		1,50 (47/31)	1,22 (41/34)	< 1,5
<b>KHiBs styringsparametre:</b>				
<i>Faktiske</i> driftsutgifter (kap 260) pr avlagte 60-studiepoengsenheter <sup>18</sup>	267	274 <sup>19</sup>	290 (kr 86 229'/ 296,8)	314

**Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:**

- Sårbarhet som liten institusjon
  - Initiere vekst/samarbeid med øvrige UH-institusjoner og andre relevante partnere;
  - Ferdigstille og følge opp det interne prosjektet ”Liten og smart”.
- Ikke tilstrekkelige ressurser med rett kompetanse til å møte forvaltningsmessige utfordringer
  - Oppfølging av planer i Budsjett 2011 ved adm. direktør;
  - Fullføre prosesser som er i gang:
    - Gjennomgå organisering av KHiBs funksjoner/oppgaver;
    - Analyse av kompetansebehov, tiltak;
    - Kartlegging av samarbeidspartnere.
- Ikke rasjonelle nok administrative verktøy og systemer
  - Kompetanse/oppdatering/omlegging:
    - Elektronisk fakturabehandling;
    - Elektronisk HMS;
    - FEIDE;
    - Ny web.

<sup>18</sup> Med *faktiske* driftskostnader menes Kap. 260-midler fratrukket midler avsatt til investeringsformål. For 2011: Driftsutgifter (96 846 – 2 530) = 94 316 og 300 avlagte 60-studiepoengsenheter.

<sup>19</sup> Studiepoengsproduksjonen for PPU-studentene er tatt ut i 2009, da disse ble finansiert over kap 281.



### 3.1.9. Virksomhetsmål 4.2

*Universiteter og høyskoler skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.*

#### KHiBs resultatmål:

Ordninger med strategisk kompetanseutvikling for både faglige og administrativt ansatte skal opprettholdes.

Den gode kjønnsfordelingen både blant faglig og administrativt personale skal videreføres.

#### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	0,54	0,68 (24/36)	0,77 (26/33)	> 0,50
Andel kvinner totalt	0,49	0,53 (41/78)	0,50 (38/75)	0,50
Andel kvinner i undervisnings- og forskerstillinger	0,50	0,56 (25/44)	0,52 (21/40)	0,50
Andel kvinner, per støttestillinger		1,00 (3/3)	1,00 (2/2)	1,00
<b>KHiBs styringsparametre:</b>				
Andel kvinnelige stipendiater	0,50	0,53	0,54	0,50
Andel kvinner i teknisk-administrative stillinger	0,54	0,54	0,53	> 0,50
Sykefravær	3 %	5,2 %	4 %	< 5 %

#### Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

- Ikke god nok flyt i ansettelsesprosesser
  - Tydelig ledelse;
  - Revisjon av ansettelsesprosedyrer;
  - Nytt personalreglement;
  - Øke kompetanse hos ledere og organisasjon gjennom informasjon og oppdatering.

### 3.1.10. Virksomhetsmål 4.3

*Universiteter og høyskoler skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God intern kontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer.*

#### KHiBs resultatmål:

Årvisse fordeling av budsjettmidler til strategiske tiltak i samsvar med målsettinger i strategisk plan skal videreføres.

Økonomirapporter av høy kvalitet skal jevnlig utarbeides og presenteres overfor alle budsjettnivåer, herunder budsjettansvarlige, ledelse og styret.

Det skal være god kontroll og styring med avsetningene.

Opplæring i økonomiforvaltning for budsjettansvarlige skal gjennomføres.

#### Resultatmål (kvantitative):

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2010	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,88	1,84 (31.941'/ 17.354')	1,94 (29.499'/ 15.212')	> 1,5
Avregninger (gjennomføringen av budsjettet i regnskapsåret)	Kr 4 699'	- kr 908'	Kr 255'	< 0 <sup>20</sup>

#### Vesentlige risikoer for virksomhetsmålet, og relevante tiltak:

- Ufullstendig internkontroll
  - Sikre rutiner og organisering av internkontroll i henhold til Hovedinstruks for økonomiforvaltningen;
  - Gjøre rutiner og prosedyrer lett tilgjengelig;
  - Aktiv opplæring av både faglig og administrativt ansatte.

<sup>20</sup> Måltallet < 0 (mindre enn null) gjelder Kap. 260-midler. Forventning om reduksjon i avsetningene.

**3.1.11. Virksomhetsmål 4.4**

*Universiteter og høyskoler skal bidra til at nasjonale kunnskapsressurser forvaltes helhetlig og til at oppgaver og ansvar fordeles og løses gjennom samarbeid.*

**KHiBs resultatmål:**

Samarbeid med relevante partnere skal videreutvikles og evalueres.

Det skal være fokus på potensielle nye områder for fruktbart samarbeid.

**Resultatmål (kvantitative):**

Styringsparameter	Resultat			Ambisjonsnivå
	2008	2009	2009	2011
<b>KDs styringsparametre:</b>				
Antall studietilbud i samarbeid med andre norske institusjoner (fellesgrader)				

**Vesentlige risiko for virksomhetsmålet, og relevant tiltak:**

- Ikke identifiserte samarbeidsparter og –områder
  - Kartlegging og dialog med relevante aktører både faglig og administrativt

### 3.2. Plan for tildelt bevilgning for 2011

Budsjett 2011	
<b>Bevilgning kap 260</b>	<b>96 846</b>
Lønnskostnader	51 445
Bygninger - leie og drift	26 935
Andre driftsmidler	14 960
Investeringer	2 530
Etter- og videreutdanning	730
Reserver	247
<b>Sum fordelt kap 260</b>	<b>96 846</b>

Tabellen over viser en forenklet plan for tildelt bevilgning 2011, der følgende er lagt til grunn:

- Planen tar utgangspunkt i bevilgningsramme Kap. 260 – og styrets fordeling av denne.
- I tildelingsbrev for 2011 er det også gitt bevilgninger over Kap 281 vedrørende program for kunstnerisk utviklingsarbeid. KHiB mottar også NFR-tildelinger for prosjektet *Kunstnerisk verdiskapning* i 2011. Verken disse tildelingene eller bidrags-/ oppdragsinntekter fremgår av tabellen over.
- Oversikten viser ikke plan for disponering av balanseavsatt andel av bevilgnings- og bidragsfinansiert virksomhet fra pr 31.12.10.
- Styret har fordelt bevilgningsrammen for 2011 til KHiBs 4 hovedbudsjettenheter (fellesnivået og 3 fagavdelinger), men detaljerte budsjetter for ulike aktiviteter arbeides det fortsatt med.
- *Investeringer* og *etter- og videreutdanning* viser styrets fastsatte rammer til disse formålene for 2011.
- *Andre driftsmidler* dekker alle andre aktiviteter ved hovedbudsjettene ved KHiB. Denne posten inkluderer også budsjettmidler til strategiske formål.

For nærmere detaljer og omtale av styrets fordeling av bevilgningsrammen vises det til styrets vedtak om budsjettfordeling 20.01.11.

Sammen med avdelingenes virksomhetsplaner gir KHiBs styringsdokument, *Premisser for budsjettfordeling 2011*, nærmere detaljer om hvilke oppgaver som skal løses og hvilke tiltak som skal prioriteres innenfor tildelt bevilgningsrammen for 2011.

## Utdanningsinstitusjon: Kunsthøgskolen i Bergen

KORT SKJEMA

Overordnede spørsmål som besvares helt kort og konsist, jf. den strategiske delen av Rapport og planer (2011-2012).

1. Hvor mange studieplasser kan institusjonen øke med fra dagens nivå frem mot høsten 2012, gitt 60/40 finansiering fra departementet, men innenfor dagens øvrige rammebetingelser og infrastruktur?

KHiB vil i løpet av 2011 gjennomføre en utredning av muligheten for å utvide antallet fullfinansierte studieplasser.

2. Hvilke begrensende faktorer står institusjonen særlig overfor som hindrer vekst (kan spesifiseres på utdanningsprogram ved behov)?

Vi har en spredt og lite fleksibel bygningsmasse, og dette sammen med plasskrevende undervisning begrenser mulighetene for utvidelse.

3. Er det særskilte studieprogram som institusjonen ønsker å prioritere spesielt av strategiske årsaker eller for å rendyrke en faglig profil?

Viser til tidligere oversendte satsingsforslag utenfor rammen 2012 hvor det fremgår at vi ønsker å prioritere: 1) Masterprogram i Skapende kuratorpraksis/ utstillingsprodusent 2) Masterprogram i Nye medier på tvers av kunst og design 3) Masterprogram i Performance kunst/ Live Art 4) Flere bachelor studieplasser i interiørarkitektur/ romdesign med vekt på tjenstedesign.

4. Er det særskilte studieprogrammer som institusjonen ønsker å bygge ned eller avvikle av samme årsaker?

Nei

		Opptak 2010 (antall studie- plasser)	Planlagt opptak 2011(antall studie-plasser)	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2011?	Muligheter for økning i antall studieplasser til høst 2012?
		Antall	Antall	Ca. antall	Ca. antall
Helse- og sosialfag	Samlet	0	0	0	0
	<i>hvorav (spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0	0
Lærerutdanning	Samlet	0	0	0	0
	<i>hvorav (spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0	0
Realfag og teknologiske fag	Samlet	0	0	0	0
	<i>hvorav (spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0	0
Andre fag	Samlet	142	132	0	0
	<i>hvorav (spesifiser studietilbud ved behov)</i>	0	0	0	0

KHiB har ikke opptak til Skapende kuratorpraksis høsten 2011. Her er det opptak annethvert år noe som forklarer nedgangen på 10 studenter.